

قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراها

قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهاى اسلامى كشور و
انتخاب شهرداران

صبح مجلس و شوراها

[شفافیت، پاسخگویی و انتخابات آزاد]

قانون تشکیلات، وظایف و

انتخابات شوراهای

قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور

و انتخاب شهرداران

مصوب ۱/۳/۱۳۷۵ با اعمال آخرین اصلاحات

فهرست:

فصل اول) تشکیلات	۷
فصل دوم) انتخابات	۱۲
الف - کیفیت انتخابات	۱۲
ب - شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان	۱۴
ج - هیأت اجرائی و وظایف آنها	۱۷
د - هیأت‌های نظارت و وظایف آنها	۲۱
هـ- تخلفات	۲۴
و- سایر مقررات انتخابات	۲۵
فصل سوم) وظایف و اختیارات شوراها	۲۶
فصل چهارم) ترتیب رسیدگی به تخلفات	۳۶
فصل پنجم) سایر مقررات	۴۰
توضیحات	۴۲

فصل اول

تشکیلات

ماده ۱ - برای پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم باتوجه به مقتضیات محلی اداره امور هر روستا، بخش، شهر، شهرستان یا استان با نظارت شورایی به نام شورای روستا [۱]، بخش، شهر، شهرستان یا استان صورت می‌گیرد و به منظور جلوگیری از تبعیض و جلب همکاری در تهیه برنامه‌های عمرانی و رفاهی استانها و نظارت بر اجراء هماهنگ آن، شورای عالی استانها مرکب از نمایندگان شوراهای استان تشکیل می‌شود. [۲]

ماده ۲ - مقصود از شورا در این قانون و سایر قوانین معتبر در خصوص شوراهای اسلامی کشوری شوراهای روستا، بخش، شهر، شهرستان، استان و عالی استانها می‌باشد. [۳]

ماده ۳ - دوره فعالیت شوراهای روستا و شهر از تاریخ تشکیل چهار سال می‌باشد که از نهم اردیبهشت ماه، سالروز فرمان تاریخی حضرت امام خمینی (ره) مبنی بر تشکیل شوراهای شروع و در هشتم اردیبهشت ماه چهار سال بعد خاتمه می‌یابد. **تبصره -** انتخابات شوراهای روستا و شهر باید به صورتی برگزار شود که حداقل پانزده روز قبل از نهم اردیبهشت ماه اعضاء شوراهای مشخص شده باشند. [۴]

ماده ۴ - تعداد اعضاء شورای اسلامی روستاهای تا ۱۵۰۰ نفر جمعیت سه نفر و روستاهای بیش از ۱۵۰۰ نفر جمعیت و بخش پنج نفر خواهد بود. [۵]

ماده ۵ - در هر بخش شورای بخش که اعضاء آن پنج نفر می‌باشد با اکثریت نسبی از بین نمایندگان منتخب شوراهای روستاهای واقع در محدوده بخش تشکیل می‌شود و در صورتی که عضو معرفی شده از شورای روستا به عضویت اصلی و علی‌البدل شورای بخش انتخاب شود از عضویت شورای روستا خارج نخواهد شد. **تبصره -** از یک روستا بیش از یک نفر نباید در شورای بخش حضور داشته باشد و

در صورتی که تعداد روستاهای بخش کمتر از پنج روستا باشد اعضاء شورای بخش از میان مجموع اعضاء شوراهای روستاها انتخاب خواهند شد و نهایت حداقل باید از هر روستا یک نفر انتخاب گردد. [۶]

ماده ۶ - حذف گردید. [۷]

ماده ۷ - تعداد اعضاء اصلی و علی البدل شورای شهر به شرح زیر می باشد:
الف - شهرهای تا بیست هزار نفر جمعیت، پنج نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل .

ب - شهرهای از بیست هزار نفر تا پنجاه هزار نفر جمعیت، هفت نفر عضو اصلی و سه نفر عضو علی البدل .

ج - شهرهای از پنجاه هزار نفر تا یکصد هزار نفر جمعیت، نه نفر عضو اصلی و چهار نفر عضو علی البدل .

د - شهرهای از یکصد هزار نفر تا دویست هزار نفر جمعیت، یازده نفر عضو اصلی و پنج نفر عضو علی البدل .

هـ - شهرهای از دویست هزار نفر تا پانصد هزار نفر جمعیت، سیزده نفر عضو اصلی و شش نفر عضو علی البدل .

و - شهرهای از پانصد هزار نفر تا یک میلیون نفر جمعیت، پانزده نفر عضو اصلی و هفت نفر عضو علی البدل .

ز - شهرهای بیشتر از یک میلیون نفر تا دو میلیون نفر جمعیت، بیست و یک نفر عضو اصلی و هشت نفر عضو علی البدل .

ح - شهرهای بیش از دو میلیون نفر جمعیت، بیست و پنج نفر عضو اصلی و ده نفر عضو علی البدل .

ط - شهر تهران سی و یک نفر عضو اصلی و دوازده نفر عضو علی البدل .
تبصره - ملاک تشخیص جمعیت هر شهر و روستا، آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن با اعلام رسمی مرکز آمار ایران خواهد بود. [۸]

ماده ۸ - در صورت استعفا، فوت یا سلب عضویت هر یک از اعضاء شورای روستا [۹] و شهر، عضو علی البدل به ترتیب آراء جایگزین می شود. [۱۰]

تبصره - هرگاه عضوی به هردلیلی تا دوماه در جلسه شورا شرکت ننماید تا تعیین تکلیف نهایی که نباید بیش از شش ماه به طول بیانجامد از عضو علی البدل به عنوان جانشین در جلسات دعوت به عمل می آید. [۱۱]

ماده ۹ - در صورت تبدیل روستا به شهر، شورای شهر همان شورای روستا خواهد بود. چنانچه دو یا چند روستا به شهر تبدیل شود، شورای شهر از میان اعضاء شوراهای آن روستاها به ترتیب آراء در انتخابات و به نسبت جمعیت روستاها تشکیل می شود.
تبصره - چنانچه دو یا چند روستا ادغام و به یک روستا تبدیل شوند، شورای روستای جدید از میان اعضاء شوراهای روستاها به ترتیب آراء در انتخابات و به نسبت

جمعیت روستاها تشکیل می‌شود. [۱۲]

ماده ۱۰ - نمایندگان مجلس شورای اسلامی، استانداران، فرمانداران، شهرداران [۱۳]، بخشداران، دهیاران و مدیران کل و رؤسای ادارات می‌توانند در جلسات شورای اسلامی حوزه مسؤولیت خود بدون حق رأی شرکت کنند.

تبصره - شوراهای در صورت ضرورت و بنا به دعوت [۱۴] بخشدار و فرماندار ذی‌ربط موظف به تشکیل جلسه فوق‌العاده می‌باشند. این دعوت باید کتبی و با تعیین وقت قبلی و ذکر دستور جلسه باشد.

ماده ۱۰ مکرر - شورای شهرستان از نمایندگان شوراهای شهرها و بخشهای واقع در محدوده آن شهرستان که در مرحله اول با رأی اکثریت مطلق و در صورت عدم احراز در مرحله دوم با رأی اکثریت نسبی هر یک از شوراهای مزبور انتخاب و معرفی شده‌اند، تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱ - در شورای شهرستان، از شورای هر بخش یک نفر و از شورای هر یک از شهرهای تا پانصد هزار نفر جمعیت یک نفر و بیش از پانصد هزار نفر جمعیت دو نفر و شهر تهران سه نفر عضویت خواهند داشت.

تبصره ۲ - تعداد اعضاء شورای شهرستان حداقل پنج نفر می‌باشد. چنانچه تعداد شهرها و بخشهای یک شهرستان کمتر از پنج باشد، کسری تعداد اعضاء شورای شهرستان تا پنج نفر به نسبت جمعیت هر بخش یا شهر، از شورای بخش یا شهر مربوط تأمین می‌شود. در هر صورت هر بخش یا شهر نباید بیش از دو نفر نماینده در شورای شهرستان داشته باشد، شهرستانهایی که فقط یک بخش و یک شهر داشته باشند از محدودیت داشتن دو نفر نماینده در شورا مستثنی می‌باشند. [۱۵]

ماده ۱۱ - شورای استان از نمایندگان منتخب شوراهای شهرستانهای تابعه که در مرحله اول با رأی اکثریت مطلق و در صورت عدم احراز، در مرحله دوم با اکثریت نسبی از بین اعضاء شورای شهرستان انتخاب و معرفی شده‌اند تشکیل می‌شود.

تبصره - تعداد اعضاء شورای استان حداقل پنج نفر است. چنانچه یک استان کمتر از پنج شهرستان داشته باشد کسری تعداد اعضاء شورای استان تا پنج نفر به نسبت جمعیت از شوراهای شهرستانهای ذی‌ربط تأمین می‌شود. در هر صورت هر شهرستان نباید بیش از دو نماینده در شورای استان داشته باشد و در صورتی که استان فقط یک شهرستان داشته باشد، اعضاء شورای استان همان اعضاء شورای شهرستان خواهند بود. [۱۶]

ماده ۱۲ - شورای روستا، بخش، شهر، شهرستان و استان در واحدهایی از تقسیمات کشوری تشکیل می‌شود که طبق قوانین و مقررات مربوط، به نام ده (روستا)، بخش، شهر، شهرستان و استان شناخته شده باشد. [۱۷]

ماده ۱۳ - در صورت دعوت شورای بخش و شهر [۱۸] از بخشدار، شورای شهر مرکز شهرستان یا شورای شهرستان از بخشدار یا فرماندار، شورای استان از استاندار، یا سایر مسؤولین اجرائی سطوح فوق الذکر، مقامات مذکور در جلسات شورا شرکت خواهند نمود. این دعوت باید کتبی و با تعیین وقت و ذکر دستور جلسه باشد. [۱۹]

ماده ۱۴ - شورای عالی استانها، از نمایندگان منتخب شوراهای استانها که در مرحله اول با رأی اکثریت مطلق و در صورت عدم احراز، در مرحله دوم با اکثریت نسبی انتخاب و معرفی می‌شوند، تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱ - از استانهای تا دو میلیون نفر جمعیت، دو نماینده و از استانهای دارای بیش از دو میلیون نفر جمعیت، سه نماینده و از استان تهران چهار نماینده در شورای عالی استانها عضویت دارند.

تبصره ۲ - شورای عالی استانها با درخواست وزیر کشور موظف به تشکیل جلسه فوق العاده می‌باشد.

تبصره ۳ - وزیران، رؤسای مؤسسات و سازمانهای دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی با درخواست شورای عالی استانها که باید به صورت کتبی و با تعیین وقت قبلی و ذکر دستور جلسه باشد، در جلسات آن شرکت می‌نمایند. [۲۰]

ماده ۱۴ مکرر - عضویت در کلیه شوراهای موضوع این قانون افتخاری است و شغل محسوب نمی‌شود. [۲۱]

تبصره ۱ - هر فرد می‌تواند فقط عضو شورای یک روستا یا یک شهر باشد.

تبصره ۲ - پذیرش استعفای هر یک از اعضاء شورا منوط به تصویب شورا [۲۲] است.

تبصره ۳ - نامزد شدن اعضاء شوراهای اسلامی روستا و شهر در انتخابات مجلس شورای اسلامی منوط به پذیرش استعفای آنها از سوی شورا، قبل از پایان مهلت قانونی می‌باشد. [۲۳]

ماده ۱۵ - جلسات شوراهای علنی و با حضور دو سوم اعضاء اصلی رسمیت می‌یابد و تصمیمات با اکثریت مطلق آرای حاضرین معتبر است و تشکیل جلسات غیرعلنی منوط به تصویب دو سوم اعضاء حاضر در جلسه می‌باشد. [۲۴]

ماده ۱۵ مکرر - اولین جلسه شوراهای روستا به دعوت بخشدار و شورای شهر به دعوت فرماندار در تاریخ مقرر در ماده (۳) قانون تشکیل می‌شود. همچنین شوراهای فرادست به ترتیب، شورای بخش به فاصله یک ماه پس از تشکیل سه چهارم شوراهای روستاهای تابع بخش به دعوت بخشدار، شورای شهرستان به فاصله یک ماه پس از تشکیل دو سوم شوراهای شهر و بخش در محدوده آن شهرستان به دعوت فرماندار، شورای استان به فاصله یک ماه پس از تشکیل دو سوم شوراهای شهرستانهای واقع در محدوده آن استان به دعوت استاندار و شورای عالی استانها به فاصله یک ماه پس از تشکیل دو سوم شوراهای استانها به دعوت وزیر کشور تشکیل می‌شود. [۲۵]

ماده ۱۶ - اولین جلسه شوراهای موضوع این قانون وفق ماده (۱۵ مکرر) [۲۶] به دعوت مسؤولین واحدهای تقسیمات کشوری مربوط و با هیأت رئیسه سنی تشکیل می شود تا هیأت رئیسه شورا شامل یک رئیس و یک نایب رئیس و حداقل یک منشی برای مدت یک سال [۲۷] انتخاب شوند. [۲۸]

ماده ۱۶ مکرر - در صورت استعفا، فوت یا سلب عضویت هر یک از اعضاء شوراهای بخش [۲۹]، شهرستان، استان و عالی استانها، عضو جدید حداکثر ظرف مدت یک ماه باید جایگزین شود. [۳۰]

فصل دوم

انتخابات

الف - کیفیت انتخابات

ماده ۱۷ - انتخاب اعضای شورای روستا و شهر [۳۱] به صورت مستقیم، عمومی، با رأی مخفی و اکثریت نسبی آراء خواهد بود.

تبصره - در صورتی که آرای دو یا چند نفر از داوطلبان مساوی باشد اولویت با ایشاگران می باشد و در صورت نبودن افراد مذکور اولویت با فرد یا افرادی است که دارای مدرک تحصیلی بالاتر هستند و در صورت یکسان بودن مدرک تحصیلی ملاک انتخاب قرعه است.

ماده ۱۷ مکرر - وزارت کشور می تواند با هماهنگی هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات، قرائت و شمارش آراء را در تمام یا تعدادی از حوزه های انتخابیه با استفاده از رایانه انجام دهد. [۳۲]

ماده ۱۸ - در هر نوبت انتخابات هر شخص واجد شرایط حق دارد فقط یک بار در یک شعبه اخذ رأی با ارائه شناسنامه رأی دهد.

تبصره - در انتخابات میان دوره ای، در هر حوزه کسانی حق رأی دارند که در انتخابات قبلی آن دوره در همان حوزه رأی داده باشند یا در هیچ حوزه ای رأی نداده باشند. [۳۳]

ماده ۱۹ - در موارد زیر برگ های رأی باطل می شود ولی جزو آرای مأخوذه محسوب می گردد و مراتب در صورت جلسه قید و برگ های رأی مذکور ضمیمه صورت جلسه خواهد شد:

الف - آراء ناخوانا باشد.

ب - آرائی که از طریق خرید و فروش به دست آمده باشد.

ج - آرائی که دارای نام رأی دهنده یا امضاء یا اثر انگشت وی باشد.

د - آرائی که کلاً حاوی اسامی غیر از نامزدهای تأیید شده باشد.

ه - آرائی که سفید به صندوق ریخته شده باشد.

تبصره - چنانچه برگ رأی مشتمل بر اسامی خوانا و ناخوانا باشد فقط اسامی ناخوانا

باطل خواهد بود.

ماده ۲۰ - در موارد زیر برگ‌های رأی باطل می‌شود و جزو آرای مأخوذه محسوب نمی‌گردد و مراتب در صورتجلسه قید و برگ‌های رأی مذکور ضمیمه صورتجلسه خواهد شد:

الف - کل آرای صندوقی که فاقد لاک و مهر یا پلمپ [۳۴] انتخاباتی باشد.
ب - کل آرای مندرج در صورتجلسه‌ای که صندوق اخذ رأی آن فاقد اوراق رأی با برگ‌های تعرفه باشد.

ج - آرائی که زائد بر تعداد تعرفه باشد.

د - آرائی که فاقد مهر انتخاباتی باشد.

ه - آرائی که روی ورقه‌ای غیر از برگ رأی انتخاباتی نوشته شده باشد.

و - آرای کسانی که به سن قانونی رأی دادن نرسیده باشند.

ز - آرابی که با شناسنامه افراد فوت شده یا غیر ایرانی اخذ شده باشد.

ح - آرابی که با شناسنامه غیر یا جعلی اخذ شده باشد.

ط - آرابی که با شناسنامه کسانی که حضور ندارند اخذ شده باشد.

ی - آرابی که از طریق تهدید به دست آمده باشد.

ک - آرابی که با تقلب و تزویر "در تعرفه‌ها، آرا، صورتجلسه‌ها و شمارش" به دست آمده باشد.

تبصره ۱ - آرای زاید مذکور در بند (ج) به قید قرعه از کل برگ‌های رأی کسر می‌شود.

تبصره ۲ - چنانچه احراز شود که رأی دهنده بیش از یک برگ رأی به صندوق ریخته باشد، همه اوراق وی باطل است و جزء آرای مأخوذه محسوب نخواهد شد.

ماده ۲۱ - در صورتی که در برگ رأی علاوه بر اسامی نامزدهای تأیید شده اسامی دیگر نوشته شده باشد، برگ رأی باطل نیست و فقط اسامی اضافه خوانده نمی‌شود.

ماده ۲۲ - در صورتی که اسامی نوشته شده در برگ رأی بیش از تعداد لازم باشد، اسامی اضافه از آخر خوانده نمی‌شود.

ماده ۲۳ - در صورتی که در برگ رأی نام یک داوطلب چند بار نوشته شده باشد فقط یک رأی برای او محسوب می‌شود.

ماده ۲۴ - در حوزه‌های انتخابیه‌ای که تا ده نفر نامزد انتخاباتی داشته باشد نامزدها می‌توانند به تنهایی یا اشتراک برای هر یک از شعبه‌های ثبت نام و اخذ رأی و در حوزه‌های انتخابیه‌ای که بیش از ده نفر نامزد داشته باشد برای هر پنج شعبه ثبت نام و اخذ رأی یک نفر نماینده جهت حضور در محل شعب اخذ رأی به هیأت اجرائی معرفی نمایند.

تبصره - چنانچه نمایندگان کاندیداها تخلفی در شعب اخذ رأی مشاهده نمایند بدون دخالت مراتب را به هیأت اجرائی و نظارت کتباً اعلام خواهند نمود.

ب- شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان

ماده ۲۵ - انتخاب کنندگان باید دارای شرایط زیر باشند:

- ۱- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- حداقل سن ۱۸ سال [۳۵] تمام در روز اخذ رأی.
- ۳- سکونت حداقل یک سال در محل اخذ رأی، به استثنای شهرهای بالای یکصد هزار نفر جمعیت.

تبصره - کسانی که محل کار آنان خارج از محدوده حوزه انتخابیه باشد ولی افراد تحت تکفل آنان مانند همسر و فرزندان حداقل یک سال قبل از انتخابات در حوزه انتخابیه سکونت داشته باشند می‌توانند در همان حوزه رأی دهند.

ماده ۲۶ - انتخاب شوندگان هنگام ثبت نام باید دارای شرایط زیر باشند:

الف - تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.

ب - حداقل سن ۲۵ سال تمام. [۳۶]

ج - اعتقاد و التزام عملی به اسلام و ولایت مطلقه فقیه.

د - ابراز وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

هـ - دارا بودن سواد خواندن و نوشتن برای شورای روستاهای تا دو بیست خانوار و داشتن مدرک دیپلم برای شورای روستاهای بالای دو بیست خانوار، داشتن مدرک فوق دیپلم یا معادل آن برای شورای شهرهای تا بیست هزار نفر جمعیت، داشتن حداقل مدرک لیسانس یا معادل آن برای شورای شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت. [۳۷]

و - دارا بودن کارت پایان خدمت نظام وظیفه یا کارت معافیت دائم از خدمت برای مردان. [۳۸]

تبصره ۱ - اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی به جای اسلام باید به اصول دین خود اعتقاد و التزام عملی داشته باشند.

تبصره ۲ - اعضاء شوراهای باید در محدوده حوزه انتخابیه خود سکونت اختیار نمایند. تغییر محل سکونت هر یک از اعضاء شورا از محدوده حوزه انتخابیه به خارج از آن موجب سلب عضویت خواهد شد.

ماده ۲۷ - اعضاء هیأت‌های اجرائی و نظارت انتخابات شوراهای از داوطلب شدن در حوزه‌های انتخابیه تحت مسؤولیت خود محرومند.

ماده ۲۸ - اشخاص زیر به واسطه مقام و شغل خود از داوطلب شدن برای شوراهای اسلامی به ترتیب ذیل محرومند: [۳۹]

- ۱- رئیس جمهور و مشاورین و معاونین وی، نمایندگان خبرگان رهبری [۴۰]، وزراء معاونین و مشاورین آنان، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضاء شورای نگهبان، رئیس قوه قضائیه و معاونین و مشاورین وی، رئیس دیوان عالی کشور، دادستان کل

کشور و معاونین و مشاورین آنان، رئیس دیوان عدالت اداری، رئیس دیوان محاسبات کشور و معاونین وی، دادستان دیوان محاسبات [۴۱]، رئیس سازمان بازرسی کل کشور و معاونین وی [۴۲]، شاغلین نیروهای مسلح، رؤسای سازمانها و ادارات عقیدتی سیاسی نیروهای مسلح، رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و معاونین وی، دبیرهای دولت، رؤسای دفاتر سران سه قوه [۴۳]، رؤسا و سرپرستان سازمانهای دولتی، رؤسای دانشگاهها (دولتی و غیردولتی) [۴۴]، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، رؤسای کل و مدیران عامل بانکها، رئیس جمعیت هلال احمر و معاونین وی، رئیس بنیاد مستضعفان و جانبازان، سرپرست بنیاد شهید [۴۵]، سرپرست بنیاد مسکن، سرپرست کمیته امداد امام، رؤسای سازمانها، مدیران عامل شرکتهای دولتی (مانند شرکت مخابرات، دخانیات...)، سرپرست نهضت سوادآموزی، رئیس سازمان نظام پزشکی ایران، مدیران کل تشکیلات ستادی وزارتخانه‌ها و سازمانها و ادارات دولتی و سایر رؤسا، مدیران و سرپرستانی که حوزه مسؤولیت آنان به کل کشور تشریح دارد، از عضویت در شوراهای اسلامی سراسر کشور محرومند مگر آن که [۴۶] قبل از ثبت نام از سمت خود استعفاء نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.

۲ - استانداران و معاونین و مشاورین آنان، فرمانداران و معاونین آنان، شهرداران و معاونین آنان [۴۷]، بخشداران، مدیران کل ادارات استانداری، مدیران کل، سرپرستان ادارات کل، معاونین ادارات کل، دادستانها، دادیارها، بازپرسها، قضات، رؤسای دانشگاهها، رؤسای بانکها، رؤسا، سرپرستان و معاونین سازمانها و شرکتهای دولتی و نهادها و مؤسسات دولتی و یا وابسته به دولت که از بودجه عمومی به هر مقدار استفاده می‌نمایند و سایر رؤسا، مدیران و سرپرستان استان، شهرستان و بخش به ترتیب از عضویت در شوراهای اسلامی واقع در محدوده استان، شهرستان و بخش محرومند، مگر آن که [۴۸] قبل از ثبت نام از سمت خود استعفاء نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.

۳ - شهرداران، [۴۹] مدیران مناطق شهرداری [۵۰] و مؤسسات و شرکت‌های وابسته و شاغلین در شهرداری و مؤسسات و شرکتهای وابسته به آن و شاغلین در دهیاری و همچنین دهیاران [۵۱] از عضویت در شورای اسلامی شهر محل خدمت محرومند، مگر آن که [۵۲] قبل از ثبت نام از سمت خود استعفاء نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند. [۵۳]

۴ - اعضاء شوراهای اسلامی موضوع این قانون در طول مدت عضویت نمی‌توانند در سمتهای مذکور در این ماده مشغول به کار شوند. [۵۴]

ماده ۲۹ - اشخاص زیر از داوطلب شدن برای عضویت در شوراها محرومند:

الف - کسانی که در جهت تحکیم مبانی رژیم سابق نقش مؤثر و فعال داشته‌اند به تشخیص مراجع ذیصلاح.

ب - کسانی که به جرم غصب اموال عمومی محکوم شده‌اند.

ج - وابستگان تشکیلاتی به احزاب، سازمانها و گروهکهایی که غیر قانونی بودن آنها از طرف مراجع صالحه اعلام شده باشد.

د - کسانی که به جرم اقدام بر ضد جمهوری اسلامی ایران محکوم شده‌اند.

- ه- محکومین به ارتداد به حکم محاکم صالح قضائی.
- و- محکومین به حدود شرعی.
- ز- محکومین به خیانت و کلاهبرداری و غصب اموال دیگران به حکم محاکم صالح قضائی.
- ح- مشهوران به فساد و متجاهران به فسق.
- ط- قاچاقچیان مواد مخدر و معتادان به این مواد.
- ی- محجوران و کسانی که به حکم دادگاه مشمول اصل (۴۹) قانون اساسی باشند.
- ک- وابستگان به رژیم گذشته از قبیل (اعضاء انجمنهای ده، شهر، شهرستان و استان و خانه‌های انصاف، رؤسای کانونهای حزب رستاخیز و حزب ایران نوین و نمایندگان مجلسهای سنا و شورای ملی سابق، کدخدایان و خوانین وابسته به رژیم گذشته).
- ماده ۳۰ -** هیچ یک از داوطلبان عضویت در شوراهای نمی‌توانند همزمان در بیش از یک حوزه انتخابیه به عنوان داوطلب عضویت در شورا ثبت نام نمایند، در غیر این صورت اسم آنان از فهرست داوطلبان حذف و از آن تاریخ تا پایان همان دوره [۵۵] از داوطلب شدن در انتخابات شوراهای محروم می‌گردند.
- ماده ۳۱ -** در صورتی که هر یک از شوراهای به علت فوت، استعفاء یا سلب عضویت اعضاء اصلی و علی‌البدل فاقد حد نصاب لازم برای تشکیل جلسه گردد، انتخابات میان دوره‌ای همزمان با اولین انتخابات سراسری در موعد مقرر برگزار می‌شود. [۵۶]

ج- هیأت اجرائی و وظایف آنها

ماده ۳۲ - به منظور برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر، هیأت اجرائی شهرستان به ریاست فرماندار و عضویت رئیس اداره ثبت احوال، رئیس آموزش و پرورش و هشت نفر از معتمدان در محدوده شهرستان تشکیل می‌شود.

تبصره ۱ - برای تعیین هشت نفر معتمدان هیأت اجرائی، فرماندار سی نفر از معتمدان اقصا مختلف مردم از کلیه شهرهای محدوده شهرستان را انتخاب و پس از تأیید هیأت نظارت [۵۷] از آنان دعوت به عمل می‌آورد. [۵۸]

تبصره ۲ - اعضاء هیأت اجرائی شهرستان و معتمدان دعوت شده از سوی فرماندار نباید داوطلب عضویت در شورای شهر باشند. [۵۹]

ماده ۳۳ - برای برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی روستا، هیأت اجرائی بخش به ریاست بخشدار و عضویت نمایندگان دستگاههای مذکور در ماده (۳۲) و مسوول جهادکشاورزی بخش یا معاون وی و هفت نفر از معتمدان محدوده بخش تشکیل می‌شود.

تبصره ۱ - برای تعیین هفت نفر از معتمدان هیأت اجرائی، بخشدار سی نفر از معتمدان اقصا مختلف مردم از روستاهای محدوده بخش را انتخاب و پس از تأیید هیأت نظارت [۶۰] از آنان دعوت به عمل می‌آورد. [۶۱]

تبصره ۲ - اعضاء هیأت اجرائی بخش و معتمدان دعوت شده از سوی بخشدار نباید داوطلب عضویت در شورای روستا باشند. [۶۲]

ماده ۳۴ - معتمدان منتخب موضوع مواد (۳۲) و (۳۳) به دعوت فرماندار و بخشدار (یا نماینده وی) ظرف دو روز پس از انتخاب تشکیل جلسه داده، پس از حضور دو سوم مدعوین (حداقل بیست نفر) از بین خود به ترتیب هشت و هفت نفر را به عنوان معتمدان اصلی و پنج نفر را به عنوان معتمدان علی‌البدل هیأت اجرائی شهرستان و بخش با رأی مخفی و اکثریت نسبی آراء انتخاب می‌نمایند. [۶۳]

ماده ۳۵ - فرماندار و بخشدار (یا نماینده وی) مکلف است به ترتیب هشت و هفت نفر از معتمدان اصلی را برای شرکت در جلسات هیأت اجرائی انتخابات دعوت نماید. [۶۴]

ماده ۳۶ - جلسات هیأت اجرائی با حضور دو سوم اعضاء رسمیت یافته و در صورت استعفاء یا غیبت غیر موجه هر یک از معتمدین هیأت اجرائی در سه جلسه که به منزله استعفاء تلقی می‌گردد، فرماندار یا بخشدار (یا نماینده وی) از اعضاء علی‌البدل به ترتیب آراء به جای آنان دعوت خواهد نمود.

تبصره ۱ - غیر موجه بودن غیبت با تصویب دو سوم اعضاء هیأت اجرائی خواهد بود.

تبصره ۲ - تصمیمات هیأت اجرائی با اکثریت آرای اعضاء حاضر معتبر خواهد بود.

تبصره ۳ - در صورتی که با دعوت از اعضاء اصلی و علی‌البدل، اکثریت حاصل نگردد، اعضاء اداری هیأت اجرائی بقیه معتمدان (تاسی نفر) را دعوت نموده تا کسری اعضاء را از میان خود انتخاب نمایند. [۶۵]

ماده ۳۷ - عضویت هر فرد در بیش از یک هیأت اجرائی به طور همزمان ممنوع است.

ماده ۳۸ - اعضاء اداری هیأت اجرائی تا زمانی که از سمت اداری خود مستعفی یا برکنار نشده‌اند، شخصاً مکلف به شرکت در جلسات هیأت اجرائی می‌باشند و غیبت غیرموجه آنان در جلسات هیأت اجرائی تمبر از وظایف قانونی محسوب می‌گردد و فرماندار یا بخشدار (یا نماینده وی) موظف است بلافاصله پس از غیبت اعضاء اداری هیأت اجرائی مراتب را با ذکر علت غیبت به مقام مافوق وی اعلام دارد.

تبصره - در صورتی که فرماندار و بخشدار [۶۶] بدون عذر موجه در جلسات شرکت نمایند [۶۷] بقیه اعضاء هیأت اجرائی موظفند موضوع را صورتجلسه کرده و مراتب را به مقام مافوق گزارش نمایند.

ماده ۳۹ - هیأت‌های اجرائی در اسرع وقت تشکیل جلسه داده و پس از تعیین محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی، تعداد و محل شعب ثبت نام و اخذ رأی را صورتجلسه نموده و یک هفته قبل از روز اخذ رأی مبادرت به انتشار آگهی انتخابات حاوی تاریخ برگزاری انتخابات و اوقات اخذ رأی و شرایط انتخاب‌کنندگان و مقررات جزائی و محل شعب ثبت نام و اخذ رأی در حوزه انتخابیه می‌نمایند.

ماده ۴۰ - هیأت‌های اجرائی برای هر شعبه ثبت نام و اخذ رأی پنج نفر از معتمدین محل را که دارای سواد خواندن و نوشتن باشند انتخاب و جهت صدور حکم به فرماندار و بخشدار حوزه انتخابیه معرفی می‌نمایند.

تبصره ۱ - در صورتی که در محل استقرار شعبه ثبت نام و اخذ رأی به تعداد کافی معتمد با سواد نباشد هیأت اجرائی می‌تواند افرادی را از خارج (حتی الامکان از محدوده همان بخش) برای آن شعبه انتخاب و به حکم فرماندار یا بخشدار اعزام نماید.

تبصره ۲ - اعضاء شعب ثبت نام و اخذ رأی از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس و سه نفر منشی انتخاب می‌نمایند.

ماده ۴۱ - مأموران انتظامی در حدود قانون موظف به ایجاد نظم و جلوگیری از هر گونه بی‌نظمی در جریان انتخابات و حفاظت صندوق‌های رأی می‌باشند. نیروهای نظامی و انتظامی حق دخالت در امور اجرائی و نظارت در انتخابات را ندارند.

ماده ۴۲ - هیأت‌های اجرائی انتخابات شوراهای اسلامی مسؤول صحت برگزاری انتخابات حوزه انتخابیه خود می‌باشند.

ماده ۴۳ - هیأت‌های اجرائی می‌توانند برای بعضی از مناطق که لازم باشد شعب سیار ثبت نام و اخذ رأی با ذکر مسیر حرکت و محل توقف تعیین نمایند.

ماده ۴۴ - هیأت‌های اجرائی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که یک روز قبل از اخذ رأی، محل ثبت نام و اخذ رأی آماده باشد.

ماده ۴۵ - فرماندار و بخشدار هر حوزه انتخابیه مکلف است پس از وصول دستور وزارت کشور مبنی بر شروع انتخابات و همزمان با تشکیل هیأت اجرائی، [۶۸] تاریخ مراجعه داوطلبان عضویت در شوراهای اسلامی را ضمن انتشار آگهی به اطلاع کلیه اهالی حوزه انتخابیه برساند.

تبصره ۱ - مهلت مراجعه داوطلبان به فرمانداری، بخشداری جهت اعلام داوطلبی هفت روز از تاریخ مقرر در آگهی ثبت نام می‌باشد.

تبصره ۲ - شرایط انتخاب‌شوندگان و تاریخ شروع و خاتمه قبول برگ اعلام داوطلبی از طرف فرماندار، بخشدار در آگهی اعلام داوطلبی قید خواهد شد.

ماده ۴۶ - هیأت اجرائی موظف است به منظور احراز شرایط مذکور در مواد (۲۶) و (۲۹) درباره هریک از داوطلبان عضویت در شورای اسلامی شهر، حسب مورد از مراجع ذی‌ربط از قبیل اداره اطلاعات، نیروی انتظامی، دادگستری، ثبت احوال استعلام نماید.

تبصره ۱ - چنانچه داوطلبان شرکت در انتخابات شوراهای اسلامی روستا مظنون به داشتن یکی از موارد مذکور در ماده (۲۹) باشند هیأت اجرائی مربوط موظف است حسب مورد از مراجع ذی‌ربط مذکور در ماده فوق استعلام نماید.

تبصره ۲ - مراجع مذکور در ماده فوق موظف هستند ظرف مدت ده روز از تاریخ وصول استعلام، [۶۹] نسبت به موارد استعلام کتباً پاسخ دهند.

ماده ۴۷ - هیأت‌های اجرائی پس از دریافت نتیجه رسیدگی به سوابق داوطلبان موظفند ظرف مدت هفت روز به صلاحیت داوطلبان رسیدگی و نتیجه را اعلام نمایند.

ماده ۴۸ - نظر هیأت‌های اجرائی بخش و شهرستان، مبنی بر تأیید صلاحیت داوطلبان با تأیید هیأت‌های نظارت شهرستان و بخش معتبر است و چنانچه ظرف هفت روز از تاریخ دریافت نتیجه رسیدگی صلاحیت داوطلبان، هیأت نظارت مربوط درباره داوطلب یا داوطلبان نظر خود را اعلام نکند، نظر هیأت اجرائی ملاک عمل خواهد بود. [۷۰]

ماده ۴۹ - بررسی سوابق داوطلبان باید محرمانه انجام گیرد به طوری که موجب هتک حیثیت و آبروی افراد نشود و بررسیها از محدوده موارد مذکور در مواد ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ این قانون خارج نگردد و افشای هر گونه اطلاعات دریافت شده توسط اعضاء هیأت‌های اجرائی و یا هر شخص دیگر ممنوع است.

ماده ۵۰ - هیأت‌های اجرائی مکلفند در انجام وظایف خود بی‌طرفی کامل را رعایت نمایند و در صورت تخلف، فرماندار یا بخشدار موظف است با رأی اکثریت اعضاء هیأت اجرائی نسبت به تعویض هر یک از معتمدین هیأت اجرائی و در مواردی که انحلال هیأت اجرائی ضروری باشد با تأییداستاندار و هیأت نظارت استان اقدام نماید. تشکیل مجدد هیأت اجرائی با رعایت مقررات مندرج در این قانون انجام می‌گیرد و تصمیمات متخذة هیأت اجرائی منحلہ عنداللزوم وسیله هیأت اجرائی جدید قبل از انقضای مهلت قانونی رسیدگی به صلاحیت داوطلبان قابل تجدید نظر خواهد بود.

تبصره ۱ - داوطلبان شرکت در انتخابات شوراهای اسلامی روستا و شهر که صلاحیت آنان در هیأت اجرائی رد شده است می‌توانند ظرف مدت چهارروز از تاریخ اعلام اسامی نامزدهای انتخاباتی شکایت خود را به ترتیب داوطلبان شورای اسلامی روستا به هیأت نظارت شهرستان و داوطلبان شورای اسلامی شهر به هیأت نظارت استان تسلیم نمایند.

تبصره ۲ - شاکیان می‌توانند شکایت خود را ظرف مهلت مقرر به هیأت اجرائی مربوط نیز تسلیم نمایند. هیأت اجرائی موظف است بلافاصله شکایات دریافتی را به هیأت نظارت ذی‌ربط ارسال نماید.

تبصره ۳ - هیأت نظارت موظف است ظرف مدت ده‌روز از تاریخ دریافت شکایات به آنها رسیدگی و نتیجه را به هیأت اجرائی مربوط اعلام نماید. نظر هیأت نظارت در این خصوص قطعی و لازم‌الاجراء است.

تبصره ۴ - فرماندار یا بخشدار به عنوان رئیس [۷۱] هیأت اجرائی موظف است پس از وصول نظریه هیأت نظارت، اسامی آن تعداد از داوطلبانی را نیز که صلاحیت آنان مورد تأیید هیأت نظارت قرار گرفته است از طریق انتشار آگهی به اطلاع اهالی برساند.

ماده ۵۱ - فرماندار یا بخشدار یا نمایندگان آنان مکلفند فهرست اسامی نامزدهای تأیید شده انتخابات را ظرف سه‌روز از طریق انتشار آگهی به اطلاع اهالی حوزه انتخابیه برسانند.

ماده ۵۲ - هیأت‌های اجرائی موظفند از تاریخ اعلام نهایی صلاحیت داوطلبان تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی انتخابات شکایت واصله را بپذیرند و از تاریخ دریافت شکایات ظرف مدت پنج روز در جلسه مشترک هیأت اجرائی و هیأت نظارت به آنها رسیدگی و اخذ تصمیم نمایند.

د- هیاتهای نظارت و وظایف آنها

ماده ۵۳ - کیفیت نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشور طبق مواد (۷۳) و (۷۴) قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۹ خواهد بود.

ماده ۵۴ - اعلام نتیجه اخذ رأی انتخابات شوراهای اسلامی روستا و بخش به عهده بخشدار و در انتخابات شوراهای اسلامی شهر به عهده فرماندار خواهد بود.

ماده ۵۵ - تأیید صحت انتخابات شوراهای روستا و بخش با هیأت نظارت بخش و اعلام آن توسط بخشدار انجام می‌گیرد. در این خصوص چنانچه کسی شکایت داشته باشد ظرف مدت دو روز به هیأت نظارت شهرستان ارسال و هیأت مذکور ظرف مدت پانزده روز نظر نهایی خود را اعلام خواهد نمود.

ماده ۵۶ - تأیید صحت انتخابات شوراهای شهر با هیأت نظارت شهرستان است و اعلام آن توسط فرماندار انجام می‌گیرد. در این خصوص چنانچه کسی شکایتی داشته باشد ظرف مدت دو روز به هیأت نظارت استان ارسال و هیأت مذکور ظرف مدت پانزده روز نظر نهایی خود را اعلام خواهد نمود.

ماده ۵۷ - توقف یا ابطال انتخابات یک یا چند شعبه اخذ رأی در روستاها به پیشنهاد هیأت نظارت شهرستان و تأیید هیأت نظارت استان خواهد بود.

ماده ۵۸ - در انتخابات شوراهای اسلامی شهر [۷۲] توقف یا ابطال انتخابات یک یا چند شعبه اخذ رأی که در سرنوشت انتخابات مؤثر باشد به پیشنهاد هیأت نظارت استان و تأیید هیأت مرکزی نظارت خواهد بود.

تبصره - ابطال آراء باید مستند به قانون و همراه با اسناد و مدارک معتبر باشد. در غیر این صورت ابطال آراء جرم تلقی شده و مرتکب یا مرتکبین و نیز کسانی که گزارش یا شهادت کذب داده باشند طبق قانون مجازات می‌شوند. [۷۳]

ماده ۵۹ - [۷۴]

ماده ۶۰ - جلسات هیأت مرکزی نظارت و هیأت نظارت شهرستانها با حضور چهار نفر از اعضاء و جلسات هیأتهای نظارت استان و بخش با حضور کلیه اعضاء تشکیل و مصوبات آنان با رأی اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود.

تبصره ۱ - در صورت تساوی آراء در تصمیم‌گیریها، تصمیمی را که رئیس جلسه با آن موافقت دارد معتبر است.

تبصره ۲ - اعضاء هیأتهای نظارت بخش و شهرستان و استان و ناظرین در شعب ثبت

نام و اخذ رأی باید در انجام وظایف خود بی طرفی کامل را رعایت نمایند. در صورت تخلف، فرد متخلف توسط هیأت نظارت مافوق برکنار می شود و چنانچه اکثر اعضاء هیأت نظارت بی طرفی کامل را رعایت نکنند هیأت متخلف توسط هیأت مرکزی نظارت منحل خواهد شد.

ماده ۶۱ - هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی، به طرق زیر نظارت خود را اعمال می نماید:

- الف -** گزارشهای وزارت کشور و بازرسیهای آن.
 - ب -** اعزام بازرسان مستقل در صورت لزوم برای رسیدگی به شکایات مربوط به هیأتهای اجرائی و مباحثین وزارت کشور.
 - ج -** رسیدگی نهایی شکایات و پرونده ها و مدارک انتخابات.
 - د -** تعیین ناظر در تمام هیأتهای مربوط به انتخابات.
- تبصره -** هیأتهای نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی می توانند از کارمندان دولت در جهت نظارت بر انتخابات کمک بگیرند.

ماده ۶۲ - هیأتهای اجرائی موظفند هیأتهای نظارت مربوط را در جریان کلیه مراحل و امور انتخابات قرار دهند.

ماده ۶۳ - در تمام مدتی که انتخابات برگزار می شود هیأت مرکزی نظارت در سراسر کشور و هیأت نظارت استان و شهرستان و هیأتهای بخش در حوزه های انتخابیه خود بر کیفیت انتخابات نظارت کامل خواهند داشت و در هر مورد که سوء جریان یا تخلفی مشاهده کنند آن را به بخشداران و فرمانداران اعلام و آنان موظفند بنا به نظر هیأتهای مذکور طبق قانون انتخابات در رفع نواقص اقدام کنند و هیأتهای نظارت استانها مکلفند مسائل مورد اختلاف را در همان استان حل نمایند و در صورتی که رؤسای هیأتهای اجرائی کشور [۷۵] نظرات آنان را لحاظ ننمایند مراتب را جهت رسیدگی نهایی به هیأت مرکزی نظارت گزارش خواهند کرد.

ماده ۶۳ مکرر - اقدامات هیأت نظارت شهرستان و هیأت نظارت استان جز در مورد تأیید صلاحیت کاندیداها و تأیید صحت انتخابات نافعی اختیارات هیأت مرکزی نظارت نبوده و تصمیم هیأت مرکزی نظارت قطعی و لازم الاجراء است. [۷۶]

ماده ۶۴ - وزارت کشور موظف است حداقل یک ماه قبل از صدور دستور شروع انتخابات در هر یک از حوزه های انتخابیه مراتب را به اطلاع و تأیید هیأت مرکزی نظارت برساند.

ماده ۶۵ - هیأتهای اجرائی موظفند یک نسخه از صورتجلسه اقدامات خود را به ناظرین تسلیم نمایند. در هر مورد که وجود امضای هیأتهای اجرائی در قانون انتخابات پیش بینی شده است امضای ناظرین نیز لازم است.

ماده ۶۶ - وزارت کشور به منظور حسن انجام انتخابات می تواند مأمورینی جهت بازرسی و کنترل جریان انتخابات به طور ثابت یا سیار به حوزه های انتخابیه اعزام نماید.

هـ- تخلفات

ماده ۶۷ - ارتکاب هرگونه تقلب و تزویر در انتخابات و اعمال خلاف این قانون و آئین نامه اجرائی آن از قبیل امور ذیل جرم محسوب می شود:

- الف -** خرید و فروش رأی .
- ب -** تقلب و تزویر در اوراق تعرفه یا برگ رأی یا صورتجلسات .
- ج -** تهدید یا تطمیع در امر انتخابات .
- د -** رأی دادن با شناسنامه جعلی .
- هـ -** رأی دادن با شناسنامه دیگری .
- و -** رأی دادن بیش از یک بار .
- ز -** اخلاف در امر انتخابات .
- ح -** کم و زیاد کردن آراء و یا تعرفه ها .
- ط -** تقلب در رأی گیری یا شمارش آراء .
- ی -** رأی گرفتن با شناسنامه کسی که حضور ندارد .
- ک -** توصیه به نوشتن اسم نامزد معین در ورقه از طرف اعضاء شعبه اخذ رأی یا هر فرد دیگری در محل صندوق رأی .
- ل -** تغییر و تبدیل یا جعل و یا ربودن و یا معدوم نمودن اوراق و اسناد انتخاباتی از قبیل تعرفه و برگ رأی، صورتجلسات، تلکسها، تلفنگرامها و تلگرافها .
- م -** باز کردن و یا شکستن قفل محل نگهداری و لاک و مهر یا پلمپ [۷۷] صندوقهای رأی بدون مجوز .
- ن -** جابه جایی، دخل و تصرف و یا معدوم نمودن اسناد انتخاباتی بدون مجوز قانونی .
- س -** دخالت در امر انتخابات با سند مجعول .
- ع -** ایجاد رعب و وحشت برای رأی دهندگان یا اعضاء شعبه ثبت نام و اخذ رأی با سلاح یا بدون سلاح در امر انتخابات .
- ف -** دخالت در امر انتخابات با سمت مجعول یا به هر نحو غیر قانونی .
- ص -** ممانعت از حضور نمایندگان نامزدها در شعب ثبت نام و اخذ رأی .
- ق -** عدم رعایت بی طرفی و جانبداری از نامزد انتخاباتی توسط مجریان انتخابات و اعضاء هیاتهای نظارت استان، شهرستان و بخش و ناظران شعب ثبت نام و اخذ رأی
- تبصره -** چنانچه وقوع جرائم مندرج در ماده فوق موجب گردد تا جریان انتخابات در یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رأی از مسیر قانونی خود خارج شود و در نتیجه انتخابات مؤثر باشد مراتب جهت اخذ تصمیم به هیات نظارت استان اعلام می گردد .

و- سایر مقررات انتخابات [۷۸]

ماده ۶۷ مکرر ۱- کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، ادارات دولتی و مؤسسات وابسته به دولت و نهادها و کلیه سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظفند حسب درخواست وزارت کشور، استانداران، فرمانداران و بخشداران، کارکنان و سایر امکانات خود را تا خاتمه انتخابات در اختیار آنان قرار دهند. مدت همکاری کارکنان مذکور جزء مأموریت نامبردگان محسوب خواهد شد. [۷۹]

ماده ۶۷ مکرر ۲- هزینه برگزاری انتخابات شوراهای از شمول قانون محاسبات عمومی مستثنی است. [۸۰]

ماده ۶۷ مکرر ۳- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است برنامه‌های آموزشی انتخاباتی را که وزارت کشور و شوراهای نظارت انتخابات ضروری تشخیص می‌دهد، همچنین کلیه اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های مربوط به انتخابات را از شبکه سراسری یا محلی استانی [۸۱] صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران پخش نماید.

تبصره - کلیه وزارتخانه‌ها و سازمانها و نهادها و مؤسسات دولتی موظفند به منظور توجیه و آگاه سازی [۸۲] مردم از چگونگی انتخابات شوراهای، با وزارت کشور همکاری نمایند.

ماده ۶۷ مکرر ۴- رسیدگی به تخلفات مأمورین نظامی و انتظامی از مفاد این قانون حسب مورد بر عهده هیاتهای رسیدگی به تخلفات مأمورین مزبور مندرج در قوانین مربوط خواهد بود. [۸۳]

ماده ۶۷ مکرر ۵- نحوه فعالیت‌های تبلیغاتی انتخابات، مدت زمان تبلیغات، محدودیتها و ممنوعیتها و سایر شرایط و مقررات مربوط را آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد نمود. [۸۴]

فصل سوم

وظایف و اختیارات

شوراهای [۸۵]

- ماده ۶۸ -** وظایف و اختیارات شورای اسلامی روستا [۸۶] عبارت است از:
- الف -** نظارت و پیگیری [۸۷] بر حسن اجرای مصوبات [۸۸] شورای اسلامی روستا.
 - ب -** ارائه پیشنهاد جهت رفع کمبودها، نارسایی‌ها و نیازها به مقامات ذی‌ربط. مقامات مذکور موظف به بررسی پیشنهادهای ارائه‌شده، حداکثر ظرف مدت دو ماه، به شورا هستند. در صورت عدم ارائه پاسخ در موعد مقرر، مراتب برای پیگیری قانونی به اطلاع مقامات مافوق می‌رسد. [۸۹]
 - ج -** تشکیل گروه‌هایی عمومی جهت ارائه گزارش کار و دریافت پیشنهادهای و پاسخ به سؤالات و جلب مشارکت و خودیاری مردم برای پیشبرد امور روستا حداقل دو بار در سال و با پانزده روز اعلام قبلی. [۹۰]
 - د -** تبیین و توجیه سیاست‌های دولت و تشویق و ترغیب روستاییان جهت اجرای سیاست‌های مذکور.
 - هـ -** نظارت و پیگیری اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی اختصاص یافته به روستا.
 - و -** همکاری با مسؤولان ذی‌ربط برای احداث، اداره، نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات عمومی، اقتصادی، اجتماعی و رفاهی مورد نیاز روستا در حدود امکانات.
 - ز -** کمک‌رسانی و امداد در مواقع بحرانی و اضطراری مانند جنگ و وقوع حوادث غیر مترقبه و نیز کمک به مستمندان و خانواده‌های بی‌سرپرست با استفاده از خودیاری‌های محلی.
 - ح -** تلاش برای رفع اختلافات افراد و محلات و حکمیت میان آنها.
 - ط -** پیگیری شکایات اهالی روستا از ادارات حوزه مربوط از طریق مقامات مسؤول. [۹۱]

ی - همکاری با نیروهای انتظامی جهت برقراری امنیت و نظم عمومی حسب درخواست بخشدار. [۹۲]

ک - ایجاد زمینه مناسب و جلب مشارکت عمومی در جهت اجراء فعالیت‌های تولیدی وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی.

ل - فراهم نمودن زمینه مشارکت و جلب همکاری مردم در جهت ایجاد و توسعه نهادهای مدنی، کتابخانه و مراکز فرهنگی، بهبود و ارتقای فرهنگی اقشار مختلف به ویژه جوانان و بانوان و برنامه ریزی در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی، سوادآموزی و سایر امور با موافقت و هماهنگی مراجع ذی ربط. [۹۳]

م - انتخاب فردی ذی صلاح به سمت دهیار برای مدت چهار سال بر اساس آئین نامه مربوط و معرفی به بخشدار جهت صدور حکم.

تبصره - عزل دهیار با رأی اکثریت اعضاء شورای اسلامی روستا بر اساس آئین نامه مربوط انجام می شود و به بخشدار جهت صدور حکم عزل اعلام می گردد.

ن - ایجاد زمینه مناسب برای توسعه اشتغال و جلب مشارکتهای عمومی در جهت گسترش فعالیت‌های تولیدی. [۹۴]

س - مشارکت در تهیه طرح‌های هادی روستا و بهسازی بافتهای فرسوده و ضوابط ومقررات ساخت و ساز. [۹۵]

ع - نظارت بر حسن اجراء مقررات مربوط به حفاظت و بهسازی محیط زیست روستا و بهره برداری از منابع طبیعی و جلوگیری از فرسایش خاک و حفظ عمران، مزارع، باغها، مراتع، جنگلها، محدوده‌های زیست محیطی، احیاء و لایروبی قنوت و نهرهای متروکه و ارائه طرح و پیشنهاد در این زمینه‌ها به شورای بخش. [۹۶]

ف - بررسی برنامه‌های پیشنهادی ارگانهای اجرائی در زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از نظر تطبیق با ضرورت‌های موجود در حوزه انتخابیه شورا و ارائه گزارش نارسایی‌ها به شورای مافوق ومراجع اجرائی ذی ربط. [۹۷]

ص - نظارت بر حفظ و نگهداری تأسیسات عمومی و عمرانی و اموال ودارایی‌های روستا. [۹۸]

ماده ۶۸ مکرر - هر تیره از عشایر کوچ‌رو کشور با حداقل بیست خانوار در حکم روستا (۵۵) بوده و شورای عشایری با وظایف و اختیارات شورای روستا در آن تیره تشکیل می‌گردد. شورای عشایری مذکور در زمان تشکیل شورای بخش محل استقرار خود همانند شورای روستا مشارکت خواهد داشت.

همکاری در امور مربوط به دام، مرتع و کوچ جزو وظایف شورای عشایری خواهد بود. [۹۹]

ماده ۶۹ - دهیار به مدت چهار سال انتخاب و وظایف زیر را به عهده دارد:

۱ - اجراء مصوبات شورای روستا.

۲ - همکاری با نیروی انتظامی در خصوص اعلام وقوع جرائم، اجراء مقررات خدمت

- وظیفه عمومی، حفظ نظم عمومی و سعی در حل اختلافات محلی.
- ۳ - اعلان فرامین و قوانین و مقررات عمومی.
- ۴ - همکاری در حفظ و نگهداری تأسیسات عمومی و عمرانی و اموال و داراییهای روستا.
- ۵ - همکاری با سازمانها و نهادهای دولتی و ایجاد تسهیلات لازم در جهت ایفای وظایف آنان.
- ۶ - مراقبت در اجراء مقررات بهداشتی و حفظ نظافت و ایجاد زمینه مناسب برای تأمین بهداشت محیط.
- ۷ - همکاری با سازمانهای ثبت احوال و اسناد در جهت ثبت وقایع چهارگانه سجلی و اسناد و املاک.
- ۸ - همکاری با مسؤولین ذی ربط در جهت حفظ، نگهداری و بهره برداری منابع طبیعی و میراث فرهنگی واقع در روستا.
- ۹ - اجراء طرحهای عمرانی و خدماتی در محدوده روستا در صورت آمادگی باتأیید کمیته برنامه ریزی شهرستان.
- ۱۰ - تشکیل پرونده برای ایجاد بناها، تأسیسات و تفکیک اراضی در محدوده قانونی روستا و ارجاع به بخشداری جهت صدور مجوز.
- تبصره -** درآمد حاصل از وصول عوارض مربوط به اجراء این بند در امور عمومی روستا و زیر نظر شورای روستا هزینه می شود. [۱۰۰]
- ۱۱ - تشکیل پرونده صدور پروانه ساختمان برای ایجاد بناها و تأسیسات واقع در محدوده قانونی روستا پس از هماهنگی با بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و اخذ نظرات فنی نهاد مذکور در چهارچوب ضوابط و مقررات طرحهای هادی مصوب روستا. [۱۰۱]
- ماده ۷۰ -** وظایف و اختیارات شورای اسلامی بخش عبارت است از:
- ۱ - ارائه طرحها و پیشنهادهای اصلاحی به مسؤولین اجرائی منطقه جهت رفع کمبودهای اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی و سایر امور رفاهی بخش.
- تبصره -** مقامات اجرائی ذی ربط موظف به بررسی طرحها و پیشنهادهای مذکور و ارائه پاسخ حداکثر ظرف مدت دو ماه به شورا هستند. در صورت عدم ارائه پاسخ در موعد مقرر مراتب جهت انجام اقدامات قانونی به اطلاع مقامات مافوق خواهد رسید.
- ۲ - ایجاد هماهنگی لازم بین شوراهای روستاهای واقع در محدوده بخش.
- ۳ - نظارت بر شوراهای روستاها به منظور رعایت وظایف قانونی.
- ۴ - حل و فصل مشکلات و اختلافات میان دو یا چند روستا یا شوراهای روستایی واقع در محدوده بخش، در مواردی که قابل پیگیری قضائی نیست.
- ۵ - رسیدگی به امور عمرانی بخش که خارج از حیطه اختیارات و وظایف شورای روستا است.
- ۶ - ایفای وظایف شورای روستا در مزارع مستقل، مکانها و آبادیها و روستاهایی که به هر دلیل فاقد شورای روستا می باشند.

۷ - تشویق مردم به همکاری و سرمایه‌گذاری در امور و برنامه‌های عمرانی [۱۰۲] کشاورزی، حمل و نقل، بهداشت، صنایع روستایی و دستی، امور فرهنگی و مذهبی بخش.

۸ - بررسی و تأیید طرح‌های هادی روستاهای واقع در محدوده بخش و ارسال به مراجع ذی‌ربط جهت تصویب نهایی. [۱۰۳]

۹- نظارت بر حسن اجراء مصوبات شورای اسلامی بخش. [۱۰۴]

۱۰- نظارت و پیگیری اجراء طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی بخش. [۱۰۵]

ماده ۷۱ - وظایف شورای اسلامی شهر به شرح زیر است:

۱ - انتخاب شهردار برای مدت چهار سال.

تبصره ۱ - شورای اسلامی شهر موظف است بلافاصله پس از رسمیت یافتن نسبت به انتخاب شهردار واجد شرایط اقدام نماید. [۱۰۶]

تبصره ۲ - شهردار نمی‌تواند همزمان عضو هیچ‌یک از شوراهای اسلامی شهر و روستای کشور باشد. [۱۰۷]

تبصره ۳ - نصب شهرداران در شهرها با جمعیت بیشتر از دویست هزار نفر و مراکز استان بنا به پیشنهاد شورای شهر و حکم وزیر کشور و در سایر شهرها به پیشنهاد شورای شهر و حکم استاندار صورت می‌گیرد.

شورای شهر براساس ضوابط و شرایط احراز صلاحیت شهرداران مندرج در آئین‌نامه مصوب این قانون، شهردار مورد نظر خود را انتخاب می‌کند. وزیر کشور و استانداران موظفند حکم شهردار معرفی شده را ظرف مدت ده روز صادر نمایند.

در صورتی که وزیر کشور یا استاندار، شهردار معرفی شده را واجد شرایط تعیین شده نداند، مراتب را با ذکر دلیل و مستندات به شورای شهر منعکس می‌نماید، در صورت اصرار شورای شهر بر نظر قبلی خود و عدم صدور حکم شهردار، موضوع توسط شورای شهر به هیأت حل اختلاف ذی‌ربط ارجاع خواهد شد.

هیأت مذکور ظرف پانزده روز مکلف به تصمیم‌گیری بوده و تصمیم آن هیأت برای طرفین (وزارت کشور و شورای اسلامی شهر) لازم‌الاجراء می‌باشد. چنانچه در مدت مقرر، هیأت حل اختلاف نظر خود را اعلام ننماید، نظر شورای شهر متبع خواهد بود و شهرداری می‌تواند اختیارات قانونی خود را اعمال و اجراء نماید. [۱۰۸]

تبصره ۴ - دوره خدمت شهردار در موارد زیر خاتمه می‌پذیرد:

الف - استعفا کتبی با تصویب شورا.

ب - برکناری توسط شورای شهر با رعایت مقررات قانونی.

ج - تعلیق طبق مقررات قانونی.

د - فقدان هر یک از شرایط احراز سمت شهردار به تشخیص شورای شهر.

۲ - بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارساییهای اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، بهداشتی، اقتصادی و رفاهی حوزه انتخابیه و تهیه طرح‌ها و پیشنهادهای اصلاحی و راه‌حلهای کاربردی در این زمینه‌ها جهت برنامه‌ریزی و ارائه آن به مقامات مسؤوّل ذی‌ربط.

۳ - نظارت بر حسن اجراء مصوبات شورا و طرح‌های مصوب در امور شهرداری و سایر

- سازمانهای خدماتی در صورتی که این نظارت محل جریان عادی این امور نگردد.
- ۴ - همکاری با مسئولین اجرایی و نهادها و سازمانهای مملکتی در زمینه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اقتصادی و عمرانی بنا به درخواست آنان.
- ۵ - برنامه‌ریزی در خصوص مشارکت مردم در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی با موافقت دستگاههای ذی‌ربط.
- ۶ - تشویق و ترغیب مردم در خصوص گسترش مراکز گردشگری و [۱۰۹] تفریحی، ورزشی و فرهنگی با هماهنگی دستگاههای ذی‌ربط.
- ۷ - اقدام در خصوص تشکیل انجمنها و نهادهای اجتماعی، امدادی، ارشادی و تأسیس تعاونیهای تولید و توزیع و مصرف، نیز انجام آمارگیری، تحقیقات محلی و توزیع ارزاق عمومی با توافق دستگاههای ذی‌ربط.
- ۸ - نظارت بر حسن اداره و حفظ سرمایه و داراییهای نقدی، جنسی و اموال منقول و غیر منقول شهرداری و همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه آنها به گونه‌ای که محل جریان عادی امور شهرداری نباشد.
- ۹ - تصویب آئین‌نامه‌های پیشنهادی شهرداری پس از رسیدگی به آنها با رعایت دستورالعملهای وزارت کشور.
- ۱۰ - تأیید صورت جامع درآمد و هزینه شهرداری که هر شش ماه یک‌بار توسط شهرداری تهیه می‌شود و انتشار آن برای اطلاع عموم و ارسال نسخه‌ای از آن به وزارت کشور.
- ۱۱ - همکاری با شهرداری جهت تصویب طرح حدود شهر با رعایت طرحهای هادی و جامع شهرسازی پس از تهیه آن توسط شهرداری با تأیید وزارت کشور و وزارت مسکن و شهرسازی.
- ۱۲ - تصویب بودجه، اصلاح و متمم بودجه و تفریح بودجه سالانه شهرداری و مؤسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری با رعایت آئین‌نامه مالی شهرداریها و همچنین تصویب بودجه شورای شهر.
- تبصره** - کلیه درآمدهای شهرداری به حسابهایی که با تأیید شورای شهر در بانکها افتتاح می‌شود واریز و طبق قوانین مربوطه هزینه خواهد شد.
- ۱۳ - تصویب وامهای پیشنهادی شهرداری پس از بررسی دقیق نسبت به مبلغ، مدت و میزان کارمزد.
- ۱۴ - تصویب معاملات و نظارت بر آنها اعم از خرید، فروش، مقاطعه، اجاره و استیجاره که به نام شهر و شهرداری صورت می‌پذیرد با در نظر گرفتن صرفه و صلاح و با رعایت مقررات آئین‌نامه مالی و معاملات شهرداری.
- تبصره** - به منظور تسریع در پیشرفت امور شهرداری، شورا می‌تواند اختیار تصویب و انجام معاملات را تا میزان معینی با رعایت آئین‌نامه معاملات شهرداری به شهردار واگذار نماید.
- ۱۵ - تصویب اساسنامه مؤسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری با تأیید و موافقت وزارت کشور.
- ۱۶ - تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود.

- ۱۷ - نظارت بر حسن جریان دعاوی مربوط به شهرداری.
- ۱۸ - نظارت بر امور بهداشت حوزه شهر.
- ۱۹ - نظارت بر امور تماشاخانه‌ها، سینماها و دیگر اماکن عمومی، که توسط بخش خصوصی، تعاونی و یا دولتی اداره می‌شود با وضع و تدوین مقررات خاص برای حسن ترتیب، نظافت و بهداشت این قبیل مؤسسات بر طبق پیشنهاد شهرداری و اتخاذ تدابیر احتیاطی جهت جلوگیری از خطر آتش سوزی و مانند آن.
- ۲۰ - تصویب مقررات لازم جهت اراضی غیر محصور شهری از نظر بهداشت و آسایش عمومی و عمران و زیبایی شهر.
- ۲۱ - نظارت بر ایجاد گورستان، غسلخانه و تهیه وسایل حمل اموات مطابق با اصول بهداشت و توسعه شهر.
- ۲۲ - وضع مقررات و نظارت بر حفر مجاری و مسیرهای تأسیسات شهری.
- ۲۳ - نظارت بر اجراء طرحهای مربوط به ایجاد و توسعه معابر، خیابانها، میدین و فضاهای سبز و تأسیسات عمومی شهر بر طبق مقررات موضوعه.
- ۲۴ - تصویب نامگذاری معابر، میدین، خیابانها، کوچه و کوی در حوزه شهری و همچنین تغییر نام آنها با رعایت مقررات مربوط. [۱۱۰]
- ۲۵ - تصویب مقررات لازم به پیشنهاد شهرداری جهت نوشتن هر نوع مطلب و یا الصاق هر نوع نوشته و آگهی و تابلو بر روی دیوارهای شهر با رعایت مقررات موضوعه و انتشار آن برای اطلاع عموم.
- ۲۶ - تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمانهای وابسته به آن با رعایت آئین نامه مالی و معاملات شهرداریها با رعایت مقررات مربوط. [۱۱۱]
- ۲۷ - تصویب نرخ کرایه وسائط [۱۱۲] نقلیه درون شهری.
- ۲۸ - وضع مقررات مربوط به ایجاد و اداره میدانهای عمومی توسط شهرداری برای خرید و فروش مایحتاج عمومی با رعایت مقررات موضوعه.
- ۲۹ - وضع مقررات لازم در مورد تشریک مساعی شهرداری با ادارات و بنگاههای ذی ربط برای دایر کردن نمایشگاههای کشاورزی، هنری، بازرگانی و غیره با رعایت مقررات مربوط. [۱۱۳]
- ۳۰ - نظارت بر حسن اداره امور مالی شهرداری و کلیه سازمانها، مؤسسات، شرکتهای وابسته و تابعه شهرداری و حفظ سرمایه، داراییها، اموال عمومی و اختصاصی شهرداری، همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه آنها با انتخاب حسابرس رسمی واعلام موارد نقض و تخلف به شهردار و پیگیریهای لازم بر اساس مقررات قانونی.
- تبصره ۱ [۱۱۴]** - کلیه پرداختهای شهرداری در حدود بودجه مصوب با اسناد مثبته و با رعایت مقررات مالی و معاملاتی شهرداری به عمل می‌آید که این اسناد باید به امضای شهردار و ذی حساب یا قائم مقام آنان که مورد تأیید شورای شهر باشند برسد.
- تبصره ۲** - شورای شهر موظف است یک نسخه از نتیجه گزارش حسابرس رسمی را جهت بررسی و هرگونه اقدام قانونی به وزارت کشور ارسال نماید. [۱۱۵]
- ۳۱ - شورا موظف است در پایان هر سال مالی صورت بودجه و هزینه خود را جهت اطلاع عموم منتشر نماید و نسخه‌ای از آن را جهت بررسی به شورای شهرستان

واستان ارسال کند. [۱۱۶]

۳۲ - واحدهای شهرستانی کلیه سازمانها و مؤسسات دولتی و مؤسسات عمومی غیردولتی که در زمینه ارائه خدمات شهری وظایفی را به عهده دارند، موظفند برنامه سالانه خود در خصوص خدمات شهری را که در چهارچوب اعتبارات و بودجه سالانه خود تنظیم شده به شورا ارائه نمایند. [۱۱۷]

۳۳ - همکاری با شورای تأمین شهرستان در حدود قوانین و مقررات. [۱۱۸]

۳۴ - بررسی و تأیید طرحهای هادی و جامع شهرسازی و تفصیلی و حریم و محدوده قانونی شهرها پس از ارائه آن توسط شهرداری و ارسال به مراجع ذی ربط قانونی جهت تصویب نهایی. [۱۱۹]

تبصره ۱ - در کلیه قوانین و مقرراتی که انجمن شهر عهده دار وظایفی بوده است، شورای اسلامی شهر با رعایت مقررات این قانون بعد از یک سال از تاریخ تصویب جانشین انجمن شهر خواهد بود.

تبصره ۲ - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظفند در طول مدت یک سال مذکور در تبصره فوق با بررسی قوانین و مقررات مربوط به خود هر کجا نامی از انجمن شهر سابق آمده و وظایفی را به آن محول نموده است جهت اصلاح این گونه موارد لایحه اصلاحی به مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

ماده ۷۲ - شرایط احراز تصدی سمت شهردار طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

ماده ۷۳ - چنانچه یک یا چند نفر از اعضاء شورای شهر به عملکرد شهردار یا عملیات شهرداری اعتراض یا ایرادی داشته باشند ابتدا توسط رئیس شورا موارد را به صورت روشن به شهردار تذکر خواهند داد. در صورت عدم رعایت مفاد مورد تذکر، موضوع به صورت سؤال مطرح می‌شود که در این صورت رئیس شورا سؤال را کتبا به شهردار اطلاع خواهد داد و حداکثر ظرف ده روز پس از ابلاغ، شهردار موظف به حضور در جلسه عادی یا فوق‌العاده شورا و پاسخ به سؤال می‌باشد چنانچه شهردار از حضور استنکاف ورزیده یا پاسخ وی قانع کننده تشخیص داده نشود طی جلسه دیگری موضوع مجدداً به صورت استیضاح که حداقل به امضای یک سوم اعضاء شورا رسیده باشد، ارائه می‌شود. فاصله بین ابلاغ تا تشکیل جلسه که از طرف رئیس شورا تعیین خواهد شد حداکثر ده روز خواهد بود. شورا پس از طرح سؤال یا سؤالات و جواب شهردار، رأی موافق یا مخالف خواهد داد. در صورتی که شورا با اکثریت دو سوم کل اعضاء رأی مخالف دهد، شهردار از کار برکنار و فرد جدیدی از سوی شورا انتخاب خواهد شد.

تبصره - در فاصله بین صدور رأی عدم اعتماد و برکناری شهردار و یا خاتمه خدمت شهردار تا انتخاب فرد جدید که نباید بیش از سه ماه به طول انجامد یکی از کارکنان شهرداری با انتخاب شورای شهر عهده دار و مسؤول اداره امور شهرداری خواهد بود.

ماده ۷۴ - [۱۲۰]

ماده ۷۵ - [۱۲۱]

ماده ۷۶ - شورای شهر و شهرداری و شرکتها و سازمانهای وابسته موظفند به نحو مقتضی و در صورت امکان با راه اندازی پایگاه رأی انهای، زمینه اطلاع عموم مردم را به طور مستمر از مصوبات، تصمیمات، عملکرد، بودجه، هزینه و درآمد خود فراهم نمایند. [۱۲۲]

ماده ۷۷ - شورای اسلامی شهر [۱۲۳] می تواند [۱۲۴] نسبت به وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر [۱۲۵] طبق آئین نامه مصوب هیأت وزیران اقدام نماید. [۱۲۶]

تبصره - عوارض، [۱۲۷] یک ماه پس از ارسال هر مصوبه به وزارت کشور قابل وصول است. وزیر کشور می تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض را منطبق بر آئین نامه مصوب نداند نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

ماده ۷۸ - وظایف و اختیارات شورای شهرستان عبارت است از:

۱ - ارائه پیشنهادات لازم در زمینه توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و عمرانی شهرستان به دستگاههای اجرایی ذی ربط و کمیته برنامه ریزی شهرستان و شورای استان.

۲ - نظارت بر حسن اجرای تصمیمات شورای شهرستان.

۳ - تصویب، اصلاح، متمیم و تفریح بودجه دبیرخانه شورای شهرستان و شوراهای شهر در شهرستان به استثنای شورای شهر مرکز استان. [۱۲۸]

۴ - هماهنگی و رسیدگی به مسائل و حل و فصل مشکلات فی مابین شوراهای شهر و بخش، در مواردی که قابل پیگیری قضائی نیست.

۵ - نظارت بر عملکرد و فعالیتهای شوراهای بخش و شهر. [۱۲۹]

ماده ۷۸ مکرر ۱ - وظایف و اختیارات شورای استان عبارت است از:

۱ - بررسی مسائل و مشکلات استان و ارائه پیشنهادات لازم به منظور رفع تبعیض و توزیع عادلانه امکانات و منابع و جلب همکاری در تهیه برنامه های عمرانی و رفاهی استان به شورای عالی استانها. [۱۳۰]

۲ - نظارت بر حسن اجرای تصمیمات شورای عالی استانها در محدوده استان.

۳ - ایجاد ارتباط و هماهنگی لازم میان شوراهای شهرستان در محدوده استان جهت حسن انجام وظایف و حل و فصل اختلافات شوراهای سطح استان، در مواردی که قابل پیگیری قضائی نیست.

۴ - همکاری با شورای برنامه ریزی و توسعه استان در نظارت بر حسن اجرای طرحهای عمرانی استانی و ملی در محدوده استان و ارائه گزارش و پیشنهاد در جهت بهبود امور به رئیس شورای برنامه ریزی و شورای عالی استانها و دستگاههای ذی ربط.

- ۵ - تصویب، اصلاح، متمیم و تفریغ بودجه دبیرخانه شورای استان.
- ۶ - نظارت بر عملکرد شوراهای شهرستانها در محدوده استان و نظارت بر حسن اجراء مصوبات شورای استان [۱۳۱].
- ۷ - عضویت رئیس شورای استان در جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان بدون حق رأی .
- ۸ - نظارت بر حساب درآمد و هزینه های مشترک شهرداریهای استان با انتخاب حسابرس رسمی و اعلام موارد نقض و تخلف به مرجع ذی ربط و انجام پیگیریهای لازم براساس مقررات قانونی، یک نسخه از حسابرسی مذکور جهت هرگونه اقدام قانونی به وزارت کشور ارسال می گردد.
- ۹ - نظارت بر حساب درآمد و هزینه سازمان همیاری شهرداریها با انتخاب حسابرس رسمی که هزینه آن توسط سازمان همیاری شهرداریها تأمین می شود.
- تبصره -** شورای استان موظف است یک نسخه از گزارش حسابرس رسمی را جهت بررسی و هرگونه اقدام قانونی به وزارت کشور ارسال نماید. [۱۳۲]

ماده ۷۸ مکرر ۲ - وظایف و اختیارات شورای عالی استانها عبارت است از:

- ۱ - بررسی پیشنهادهای واصله از طرف شوراهای استانها و تعیین اولویت هریک وارجاع به مقامات اجرائی ذی ربط .
- ۲ - اعلام نارساییها و اشکالات نهادهای سازمانهای اجرائی در حدود اختیارات ووظایف شوراها به مسئولین مربوطه و پیگیری آنها.
- ۳ - بررسی پیشنهادهای و ارائه آنها در قالب طرح به مجلس شورای اسلامی یا دولت.
- ۴ - تصویب، اصلاح، متمیم و تفریغ بودجه دبیرخانه شورای عالی استانها.
- ۵ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است یک نسخه از پیش نویس لوایح برنامه های توسعه و بودجه عمومی کشور و استانها را پس از تهیه در اختیار شورای عالی استانها قرار دهد. شورای عالی استانها پیشنهادهای اصلاحی خود را در مورد برنامه و بودجه مذکور به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام خواهد کرد.
- ۶ - تهیه آئین نامه نحوه هزینه بودجه شوراها و ابلاغ آن پس از تصویب هیأت وزیران به شوراها.
- ۷ - برنامه ریزی به منظور آموزش و آشنایی اعضاء شوراها با وظایف خویش از طریق برگزاری دوره های کوتاه مدت کاربردی در قالب امکانات موجود کشور با همکاری وزارت کشور و سایر وزارتخانه ها و سازمانهای اجرائی ذی ربط. [۱۳۳]
- ۸ - جلسات عادی شورای عالی استانها هر دو ماه یک بار و حداکثر به مدت سه روز تشکیل می گردد. در موارد ضروری شورا می تواند جلسات فوق العاده تشکیل دهد. [۱۳۴]
- ۹ - آئین نامه سازمانی، تشکیلاتی و تعداد و نحوه تشکیل جلسات شوراها و امور مالی دبیرخانه کلیه شوراها و تعداد کارکنان آنها و هزینه های مربوط و هرگونه پرداختی به اعضاء شوراها توسط شورای عالی استانها تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد. به کارگیری کارکنان و هرگونه پرداختی خارج از این آئین نامه ممنوع می باشد. [۱۳۵]
- ۱۰ - شورای عالی استانها موظف است [۱۳۶] ضمن مشخص نمودن آن دسته از امور

شهری که توسط وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی انجام می‌شود و انجام آن در حد توانایی شهرداریها می‌باشد طرح لازم جهت واگذاری آن امور به شهرداریها را تهیه و به دولت یا مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید. [۱۳۷]

فصل چهارم

ترتیب رسیدگی به

تخلفات

ماده ۷۹ - به منظور رسیدگی به شکایات مبنی بر انحراف شوراه از وظایف قانونی، هیأت‌هایی به نام هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به ترتیب زیر تشکیل می‌شود:

- ۱- هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات با عضویت یکی از معاونین رئیس جمهور به انتخاب و معرفی رئیس جمهور، معاون ذی ربط وزارت کشور، رئیس یابیکی از معاونین دیوان عدالت اداری به انتخاب رئیس این دیوان، یکی از معاونین دادستان کل کشور به انتخاب دادستان کل کشور، دونفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به پیشنهاد کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی و تصویب مجلس شورای اسلامی، سه نفر از اعضای شورای عالی استانها به انتخاب آن شورا جهت رسیدگی به شکایات از شورای استان و شورای عالی استانها و شورای شهر تهران تشکیل می‌شود. هیأت در اولین جلسه یک رئیس و یک نایب رئیس از بین خود انتخاب خواهد نمود.
 - ۲- هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان به عضویت و ریاست استاندار و عضویت رئیس کل دادگستری استان، یک نفر [۱۳۸] از اعضای شورای استان به انتخاب آن شورا و دو [۱۳۹] نفر از نمایندگان استان مربوطه در مجلس شورای اسلامی جهت رسیدگی به شکایات از شورای شهر و شورای شهرستان تشکیل می‌شود.
 - ۳- هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شهرستان به عضویت و ریاست فرماندار و عضویت رئیس دادگستری شهرستان و دونفر از اعضای شورای شهرستان به انتخاب آن شورا و یک نفر از اعضای شورای استان [۱۴۰] به انتخاب هیأت حل اختلاف استان جهت رسیدگی به شکایات از شورای روستا و بخش تشکیل می‌شود.
- تبصره ۱ [۱۴۱]-** دبیرخانه هیأت‌های حل اختلاف مرکزی، استان و شهرستان به ترتیب

دروزارت کشور، استانداری و فرمانداری مستقر می‌شود. معاون ذی‌ربط وزارت کشور دبیر هیأت مرکزی خواهد بود. [۱۴۲]

تبصره ۲- وزارت کشور بر اساس مسؤولیت نظارتی و اجرائی قانون شوراه می‌تواند موارد تخلف از قانون را به هیأت حل اختلاف ارجاع نماید. [۱۴۳]

ماده ۸۰ - مصوبات کلیه شوراهای موضوع این قانون در صورتی که پس از دو هفته از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض قرار نگیرد لازم‌الاجراء می‌باشد و در صورتی که مسؤولین ذی‌ربط آن را مغایر با قوانین و مقررات کشور و یا خارج از حدود وظایف و اختیارات شوراه تشخیص دهند می‌توانند با ذکر مورد و به طور مستدل حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ ابلاغ مصوبه اعتراض خود را به اطلاع شورا رسانده و درخواست تجدید نظر نمایند. شورا موظف است ظرف ده روز از تاریخ وصول اعتراض تشکیل جلسه داده و به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. در صورتی که شورا در بررسی مجدد از مصوبه مورد اختلاف عدول ننماید موضوع برای تصمیم‌گیری نهایی به هیأت حل اختلاف ذی‌ربط ارجاع می‌شود. هیأت مزبور مکلف است ظرف بیست [۱۴۴] روز به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره ۱- [۱۴۵] اعتراض به مصوبات شوراهای روستا و بخش توسط بخشدار یا شورای شهرستان، در مورد مصوبات شوراهای شهر و شهرستان توسط فرماندار یا شورای استان و در مورد مصوبات شورای استان توسط استاندار، مسؤولین دستگاههای اجرائی ذی‌ربط یا شورای عالی استانها و در مورد مصوبات شورای عالی استانها توسط وزیر کشور یا عالی‌ترین مقامات دستگاههای ذی‌ربط صورت می‌گیرد. رسیدگی به اعتراض موضوع این قانون مانع از رسیدگی به شکایات سایر اشخاص در محاکم صلاحیتدار نخواهد بود. [۱۴۶]

تبصره ۲ - قطعی شدن مصوبات شورا، مانع از طرح رسیدگی آن دسته از مصوبات مغایر قانون در هیأت مرکزی حل اختلاف توسط اشخاص نمی‌باشد. [۱۴۷]

تبصره ۳ - کلیه شوراه موظفند هرگونه تصمیمی را که مربوط به دستگاههای اجرائی مختلف اتخاذ کرده‌اند، بلافاصله به دستگاه مربوطه ابلاغ نمایند. [۱۴۸]

ماده ۸۱ - هرگاه شورا اقداماتی برخلاف وظایف مقرر یا مخالف مصالح عمومی کشور و یا حیف و میل و تصرف غیر مجاز در اموالی که وصول و نگهداری آن را به نحوی به عهده دارد انجام دهد، به پیشنهاد کتبی فرماندار موضوع جهت انحلال شورا به هیأت حل اختلاف استان ارجاع می‌گردد و هیأت مذکور به شکایات و گزارشها رسیدگی و در صورت احراز انحراف هر یک از شوراهای روستاها، آن را منحل می‌نماید و در مورد سایر شوراه در صورت انحراف از وظایف قانونی، بنا به پیشنهاد هیأت استان و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی منحل می‌گردند.

تبصره - هر یک از شوراهای منحل شده در صورت اعتراض به انحلال می‌توانند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی [۱۴۹] به دادگاه صالح شکایت نمایند و دادگاه مکلف است خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی قطعی صادر نماید.

ماده ۸۲ - چنانچه هریک از اعضاء شوراهای موضوع این قانون شرایط عضویت را از دست داده و یا در انجام وظایف قانونی خود مرتکب قصور یا تقصیر شود یا اقدامی که موجب توقف یا اخلال در انجام وظایف شوراهای گردد یا عملی خلاف شئون اعضاء شورا انجام دهد به موارد زیر محکوم می‌گردد:

- ۱- اخطار کتبی با درج در پرونده شورایی بدون اعلان عمومی.
- ۲- اخطار کتبی با درج در پرونده شورایی و اعلان عمومی.
- ۳- کسر از مبالغ دریافتی بابت عضویت در شورا (حقوق، حق جلسه و عناوین مشابه) حداکثر تا یک سوم از یک ماه تا یک سال.
- ۴- محرومیت از عضویت در هیأت رئیسه و نمایندگی در شوراهای فرادست و عناوین مشابه حداقل به مدت یک سال.
- ۵- سلب عضویت موقت از یک ماه تا یک سال.
- ۶- سلب عضویت برای باقیمانده دوره شورا.
- ۷- ممنوعیت ثبت نام در انتخابات شوراهای برای مدت حداقل یک دوره.

تبصره ۱- هیأت‌های حل اختلاف پس از رسیدگی به اتهام یا اتهامات منتسب به عضو شورا در صورت احراز تخلف یا تخلفات، در مورد هر پرونده صرفاً یکی از مجازات‌های این قانون را اعمال خواهند نمود و تنها بند (۸) قابل جمع با بندهای (۴) تا (۶) این ماده می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه عضوی به یکی از مجازات‌های بندهای (۴) تا (۸) این ماده محکوم شود می‌تواند ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی به هیأت حل اختلاف مرکزی شکایت نماید. هیأت مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی خواهد کرد.

تبصره ۳- فرد یا افرادی که سلب عضویت می‌گردند، می‌توانند به دیوان عدالت اداری شکایت نمایند. دادگاه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی می‌کند و رأی آن قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود.

۸- سلب عضویت دائم از عضویت در شورا و ممنوعیت ثبت نام در انتخابات شوراهای.

[۱۵۰]

ماده ۸۲ مکرر ۱- هیأت‌های حل اختلاف ضمن رسیدگی به شکایات از اعضاء شوراهای در مورد اتهامات موضوع ماده (۸۲) به ترتیب زیر اقدام می‌نمایند:

۱- در مورد اعضاء شوراهای روستا و بخش به پیشنهاد شورای شهرستان و یا فرماندار و در مورد شورای شهر و شهرستان به پیشنهاد شورای استان و یا استاندار و تصویب هیأت حل اختلاف استان.

۲- در مورد اعضاء شورای استان به پیشنهاد شورای عالی استانها و استاندار و در مورد شورای عالی استانها به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی.

۳- در مورد شورای عالی استانها به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی.

تبصره - سلب عضویت اعضاء شورای مافوق، موجب سلب عضویت از شورای مادون نمی‌گردد مگر به تشخیص هیأت حل اختلاف ذی ربط. [۱۵۱]

ماده ۸۲ مکرر ۲ [۱۵۲] - غیبت غیرموجه اعضاء شورا در طول یک سال با تشخیص و تصویب شورا به شرح زیر منجر به سلب عضویت می شود:

- ۱ - شورای روستا و شهر دوازده جلسه غیرمتوالی و یا شش جلسه متوالی.
- ۲ - شورای بخش هشت جلسه غیرمتوالی و یا چهار جلسه متوالی.
- ۳ - شورای شهرستان شش جلسه غیرمتوالی و یا سه جلسه متوالی.
- ۴ - شورای استان چهار جلسه غیرمتوالی و یا دو جلسه متوالی.
- ۵ - شورای عالی استانها سه جلسه غیرمتوالی و یا دو جلسه متوالی. [۱۵۳]

ماده ۸۲ مکرر ۳ - شوراهای موضوع این قانون یا هر یک از اعضاء آنها حق ندارند در نصب و عزل کارکنان دهیاری ها، شهرداری ها و یا شرکتهای و مؤسسات وابسته به آنها دخالت نمایند یا به آنها دستور دهند و واگذاری مسؤولیت اجرائی، عضویت هیأت مدیره و مدیریت عامل به اعضاء شوراهای مذکور در دهیاریهها، شهرداریها، شرکتهای و سازمانهای تابعه ممنوع می باشد.

تبصره ۱ - اعضاء شوراهای مذکور و بستگان درجه یک آنها به هیچ وجه حق انجام معامله با دهیاری، شهرداری، سازمانها و شرکتهای وابسته به آن را نخواهند داشت و انعقاد هر نوع قرارداد با آنها ممنوع می باشد. در غیراین صورت ضمن لغو قرارداد و سلب عضویت دائم از شورا، پرونده به مراجع ذی صلاح ارسال می گردد. [۱۵۴]

تبصره ۲ - هرگونه استفاده شخصی از اموال، داراییها و امکانات شوراهای، دهیاری، شهرداری، مؤسسات و شرکتهای وابسته توسط اعضاء شوراهای ممنوع می باشد. [۱۵۵]

در صورت ارتکاب نسبت به بررسی آن در هیأت حل اختلاف استان اقدام خواهد شد. [۱۵۶]

ماده ۸۲ مکرر ۴ - رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دبیرخانه شوراهای طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷ و آئین نامه اجرائی آن صورت می گیرد.

تبصره ۱ - هیأت بدوی و تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان شوراهای در مرکز هر استان تشکیل و اعضاء آن با حکم رئیس شورای استان منصوب می شوند. رسیدگی به تخلفات کارکنان شورای عالی استانها در هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری شورای استان تهران صورت می گیرد.

تبصره ۲ - رسیدگی به تخلفات اداری شهرداران، طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷ در هیأت رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان وزارت کشور انجام می شود. [۱۵۷]

فصل پنجم

سایر مقررات

ماده ۸۳ - در حوزه‌هایی که انتخابات آنها براساس ماده (۸۴) متوقف یا طبق مواد (۵۷) و (۵۸) باطل یا براساس ماده (۸۱) این قانون، شورای آن منحل شده است، انتخابات برای تشکیل شورا باید حداکثر ظرف دو ماه برگزار شود.

ماده ۸۴ - در حوزه‌های انتخابیه‌ای که به علت بروز حوادث غیر مترقبه و مسایل سیاسی و امنیتی برگزاری انتخابات امکان پذیر نباشد انتخابات آن حوزه‌ها تا رفع موانع متوقف می‌شود. تشخیص این موانع با وزیر کشور می‌باشد.

ماده ۸۵ - هرگاه انتخابات هر یک از شوراهای روستا و [۱۵۸] شهر [۱۵۹] [۱۶۰] بنا به دلایل ذکر شده متوقف و یا پس از تشکیل طبق مقررات قانونی منحل شود تا برگزاری انتخابات مجدد و تشکیل شورای جدید، استاندار جانشین آن شورا خواهد بود.
تبصره ۱ - جانشین شورای شهر تهران، وزیر کشور خواهد بود.
تبصره ۲ - جانشین شورای روستا، شورای بخش می‌باشد.

ماده ۸۶ - به عنوان ماده (۶۷ مکرر ۱) به انتهای فصل دوم منتقل شد.

ماده ۸۷ - به عنوان ماده (۶۷ مکرر ۲) به انتهای فصل دوم منتقل شد.

ماده ۸۸ - به عنوان ماده (۶۷ مکرر ۳) به انتهای فصل دوم منتقل شد.

ماده ۸۹ - به عنوان ماده (۶۷ مکرر ۴) به انتهای فصل دوم منتقل شد.

ماده ۹۰ - به عنوان ماده (۶۷ مکرر ۵) به انتهای فصل دوم منتقل شد.

ماده ۹۱ - حداکثر ظرف یک سال پس از تصویب این قانون، کلیه شوراه در سراسر کشور باید تشکیل شده باشد.

ماده ۹۲ - سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران می‌تواند با همکاری وزارت کشور و شورای عالی استانها در راستای ارتقاء سطح فرهنگ شوراهای و مشارکت، برنامه‌های مختلف فرهنگی و آموزشی را تهیه و پخش نماید. [۱۶۱]

ماده ۹۳ - کلیه شوراهای موضوع این قانون مکلفند حداکثر ظرف مدت ده‌روز مصوبات خود را به نمایندگان حوزه انتخابیه و شورای مافوق، مسؤولین اجرائی ذی‌ربط و عالیترین مقام اجرائی مربوط و درمورد شورای عالی استانها به مجلس شورای اسلامی و وزارت کشور ارسال نمایند. [۱۶۲]

ماده ۹۴ - استانداران، فرمانداران و بخشداران موظفند در کلیه شوراهای و کمیته‌های تخصصی مرتبط با وظایف شوراهای (به‌جز کمیته برنامه‌ریزی شهرستان) که در سطح منطقه تشکیل می‌دهند از نماینده شوراهای بخش، شهر، شهرستان و استان به‌عنوان عضو [۱۶۳] ناظر جهت شرکت در جلسات دعوت به عمل آورند. [۱۶۴]

ماده ۹۵ - استانداران، فرمانداران، بخشداران و سایر مقامات کشوری که از طرف دولت تعیین می‌شوند در حدود اختیارات شوراهای ملزم به رعایت تصمیمات آنها هستند. موارد تخلف به مقامات مافوق اعلام و در مراجع ذی‌صلاح رسیدگی می‌شود. [۱۶۵]

ماده ۹۶ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می‌گردد. [۱۶۶]

ماده ۹۷ - وزارت کشور مسؤول اجراء این قانون است و موظف است ظرف دو ماه آئین‌نامه‌های اجرائی مورد نیاز را تهیه و هیأت وزیران موظف است ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون خارج از نوبت آئین‌نامه‌های مذکور را تصویب نماید. [۱۶۷]

ماده ۹۸ - هرگونه اصلاح در آئین‌نامه اجرائی قانون شوراهای اسلامی کشور توسط وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. [۱۶۸]

توضیحات

[۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «ده» حذف گردید و به تبع آن علامت () از اطراف واژه روستا نیز حذف شد.

[۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۵/۵ ماده فوق جایگزین متن زیرگردید:

«ماده ۱- به منظور پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی، پرورشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم و نظارت بر امور روستا، بخش، شهر و شهرک، شوراهایی به نام شورای اسلامی روستا، بخش، شهر و شهرک براساس مقررات این قانون تشکیل می‌شود.»

[۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۵/۵ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

«ماده ۲- مقصود از «شورا» در این قانون شوراهای اسلامی روستا، بخش، شهر و شهرک می‌باشد.»

[۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

«ماده ۳- دوره فعالیت هرشورا از تاریخ تشکیل چهارسال خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.»

- در این رابطه لازم است دو مصوبه مجلس شورای اسلامی به شرح زیر مورد توجه قرار گیرد:

اول- قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۵/۵/۴:

ماده واحده- انتخاب دوره سوم شوراهای اسلامی شهر و روستا همزمان با انتخابات مجلس خبرگان رهبری در سال ۱۳۸۵ برگزار می‌گردد.

تبصره- تعداد اعضاء شوراهای شهر و روستا مطابق با قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ خواهد بود.

دوم - قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۳/۱ موسوم به تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری

ماده واحده- با کوتاهتر شدن دوره چهارم شوراهای اسلامی شهر و روستا، انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی همزمان با انتخابات دوره یازدهم ریاست جمهوری در

یک روز برگزار گردد؛ به گونه‌ای که شروع کار شوراهای اسلامی پنجم، یک ماه پس از آغاز دوره ریاست جمهوری یازدهم باشد.

[۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «که اعضاء آن پنج نفر می‌باشد» اضافه گردید.

[۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره فوق الحاق گردید.

[۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ ماده (۶) به شرح زیر حذف گردید و تبصره ذیل آن به ماده (۵) الحاق گردید.
ماده ۶ - شورای بخش پس از تشکیل حداقل سه چهارم شوراهای روستاهای تابع بخش تشکیل می‌گردد.

تبصره - از یک روستا بیش از یک نفر نباید در شورای بخش حضور داشته باشد و در صورتی که تعداد روستاهای بخشی کمتر از پنج روستا باشد اعضاء شورای بخش از میان مجموع اعضاء شوراهای روستاها انتخاب خواهند شد و نهایت حداقل باید از هر روستا یک نفر انتخاب گردد.

[۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۵/۵ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۷ - تعداد اعضاء شوراهای اسلامی شهر و شهرک به شرح زیر تعیین می‌شود:
الف - شهرک‌ها از دویست خانوار تا هزار خانوار، سه نفر و از هزار خانوار به بالا ۵ نفر.
ب - شهرهای تا ۵۰ هزار نفر، ۵ نفر.
ج - شهرهای بیش از ۵۰ هزار تا دویست هزار نفر جمعیت، ۷ نفر.
د - شهرهای بیش از ۲۰۰ هزار تا یک میلیون نفر جمعیت، ۹ نفر.
ه - شهرهای بیش از یک میلیون نفر جمعیت، ۱۱ نفر.
و - شهر تهران، ۱۵ نفر.
تبصره - ملاک تشخیص جمعیت هر شهر و روستا آخرین سرشماری جمعیتی خواهد بود.

[۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «، بخش» حذف گردید.

[۱۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۸ - تعداد اعضاء علی‌البدل شوراها از دو تا شش نفر به تناسب تعداد اعضاء اصلی هر شورا با اولویت از لحاظ تعداد آراء بعد از حائزین اکثریت قرار می‌گیرند.
در صورتی که تعداد داوطلبان کمتر از مجموع اعضاء اصلی و علی‌البدل باشد تعداد مازاد بر اعضاء اصلی به عنوان اعضاء علی‌البدل انتخاب می‌شوند و در صورتی که تعداد داوطلبان برای تشکیل شورا کمتر از تعداد اعضاء اصلی باشد انتخابات برگزار

نخواهد شد.

[۱۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره فوق الحاق گردید.

[۱۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ ماده فوق و تبصره ذیل آن جایگزین متن زیرگردید:

ماده ۹ - چنانچه یک یا چند روستا به شهر تبدیل شود، شورای شهر از میان اعضای شوراهای آن روستاها به ترتیب آراء در انتخابات و به نسبت جمعیت روستاها تشکیل می شود.

تبصره - در شهرهای جدیدالتأسیس (به تشخیص وزارت کشور) انتخابات شورای شهر برای بقیه دوره چهارساله برگزار می شود.

توضیح این که ماده اخیرالذکر و تبصره ذیل آن قبلاً به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ جایگزین متن زیر گردیده بود:

ماده ۹- هرگاه عضو یا اعضای به هردلیل از عضویت شورا خارج شوند از اعضاء علی البدل برای عضویت در شورا به ترتیب آراء دعوت می شود.

[۱۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «، شهرداران» در ماده فوق اضافه گردید.

[۱۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «دهیار» حذف گردید.

[۱۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت « شهرستانهایی که فقط یک بخش و یک شهر داشته باشند از محدودیت داشتن دونفر نماینده در شورا مستثنی می باشند» به انتهای ماده فوق اضافه و تبصره (۳) به شرح زیر حذف گردید.

تبصره ۳- شورای شهرستان حداکثر ظرف یک ماه پس از تشکیل دوسوم شوراهای شهرها و بخشهای واقع در محدوده آن شهرستان به دعوت فرماندار تشکیل می شود.

[۱۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره (۲) ماده فوق به شرح زیر حذف و در نتیجه شماره تبصره (۱) نیز حذف گردید.

تبصره ۲ - شورای استان حداکثر یک ماه پس از تشکیل دوسوم شوراهای شهرستانهای واقع در محدوده آن استان به دعوت استاندار تشکیل می شود.

ضمناً پیش از این به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق با دو تبصره جایگزین متن زیر گردیده بود:

ماده ۱۱- در صورت دعوت شوراهای اسلامی روستا از دهیار، شهرکها و شهرهای واقع در محدوده بخش از بخشدار و شهرمرکز شهرستان از فرماندار، مقامات مذکور موظف به شرکت در جلسات شورای مربوط می باشند. این دعوت باید کتبی و با تعیین

وقت و ذکر دستور جلسه انجام پذیرد. در صورت خودداری مقامات مذکور از شرکت در جلسات شورای مربوط بدون عذر موجه، توسط مسؤول مافوق کتباً مورد تذکر و در صورت تکرار مورد توبیخ قرار خواهند گرفت.

[۱۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۱۲ - شورای روستا و شورای بخش در واحدها و عناصری از تقسیمات کشوری تشکیل می‌شود که به ترتیب طبق مواد (۲) و (۳) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری به نام روستا و بخش شناخته شده باشند.

[۱۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «وشهر» به این ماده اضافه شد.

[۱۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۱۳ - در مجتمع‌های مسکونی واقع در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها و روستاها که واحدهای مسکونی آن به صورت مستقل یا پارتمان قابل تملک اشخاص باشد و طبق مقررات شهرک خوانده شود شورایی به نام شورای اسلامی شهرک تشکیل می‌گردد.

تبصره - مکانهای جمعیتی خارج از محدوده قانونی و حریم شهر که حداقل دارای ۲۰۰ خانوار بوده و عرفاً شهرک نامیده می‌شود بنا به تشخیص وزارت کشور و صرفاً به جهت ایجاد شورای اسلامی مشمول انجام امر انتخابات شورای اسلامی شهرک شده و وظایف و اختیارات مندرج در این قانون مربوط به شورای شهرک در آن اجراء و سایر مقررات مربوط به آن مکان تابع مقررات خاص خود می‌باشد.

[۲۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره (۲) ماده فوق با متن زیر حذف و به تبع آن شماره تبصره‌های بعدی اصلاح گردید:

تبصره ۲ - حداکثر یک ماه پس از تشکیل دوسوم شوراهای استانها، شورای عالی استانها به دعوت وزیر کشور تشکیل می‌شود.

این ماده با چهار تبصره قبلاً به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ جایگزین متن زیر گردیده بود:

ماده ۱۴ - هر فرد می‌تواند فقط عضو یک شورا باشد.

تبصره - اعضاء شورای اسلامی روستا که به عضویت اصلی یا علی‌البدل شورای اسلامی بخش انتخاب می‌شوند از شمول این ماده مستثنی هستند.

[۲۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق با سه تبصره الحاق گردید.

[۲۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره فوق جایگزین متن زیر گردید:
تبصره ۱- هر فرد می تواند فقط عضو یک شورای روستا یا شهر باشد.

[۲۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره فوق جایگزین متن زیر گردید:
تبصره ۳- نامزدشدن اعضاء شوراهای اسلامی روستا و شهر در انتخابات مجلس شورای اسلامی منوط به پذیرش استعفاى آنها از سوى شورا در مهلت مقرر قانونی می باشد.

[۲۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:
ماده ۱۵- جلسات شوراها با حضور دوسوم اعضاء اصلی رسمیت می یابد و تصمیمات به اکثریت مطلق آرای حاضرین معتبر می باشد.

[۲۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ ماده فوق الحاق گردید.

[۲۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «ووفق ماده ۱۵ مکرر» اضافه شد.

[۲۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «برای مدت یک سال» اضافه شد.

[۲۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:
ماده ۱۶- اولین جلسه شوراها ظرف یک هفته بعد از قطعی شدن انتخابات به دعوت مسؤولین واحدهای تقسیمات کشوری حوزه های انتخابیه و با ریاست مسن ترین اعضاء تشکیل می شود و از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس و حداقل یک منشی انتخاب می نمایند.

[۲۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «بخش» به ماده فوق افزوده شد.

[۳۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق الحاق گردید.

[۳۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ عبارت «و شهرک» حذف گردید.

[۳۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ الحاق گردید.

[۳۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ الحاق گردید و به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «در هیچ حوزه‌ای رأی نداده باشند» جایگزین عبارت زیر گردید:
«در انتخابات شرکت نکرده باشند.»

[۳۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «یا پلمپ» به بند فوق اضافه گردید.

[۳۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عدد «۱۵» به عدد «۱۸» تغییر یافت.

[۳۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند(ج) به شرح زیر حذف
«ج - سکونت حداقل یک سال متصل به زمان اخذ رأی در محل»
و بند(و) به شرح فوق جایگزین متن زیرگردید:
«و - آراء بودن سواد خواندن و نوشتن به اندازه کافی»

[۳۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ بندهای (د) و (ه) و (و) به ترتیب به (ج)، (د) و (ه) تغییر یافت و بند(ه) فوق جایگزین متن زیر گردید.
ه - دارا بودن سواد خواندن و نوشتن برای شورای روستا و داشتن حداقل مدرک دیپلم یا معادل آن برای شورای شهرهای دارای تا یک میلیون نفر جمعیت و مدرک فوق دیپلم یا معادل آن برای شورای شهرهای دارای بیش از یک میلیون نفر جمعیت.

[۳۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ بند فوق الحاق گردید.

[۳۹] - به موجب تبصره ذیل قانون تغییر عنوان اعضاء شوراهای اسلامی روستاهایی که به شهر تبدیل شده‌اند (مصوب ۱۳۷۸/۵/۱۷):

کلیه اعضاء شورای اسلامی شهرها و شهرکها و روستاها که بخواهند در انتخابات مجلس شورای اسلامی کاندیدا شوند باید حداقل دوماه قبل از ثبت نام از عضویت در شورا استعفاء نمایند به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۷۹/۸/۲۵ مهلت مزبور از چهارماه به دوماه تقلیل یافته است.

[۴۰]، [۴۱]، [۴۲]، [۴۳] و [۴۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به ترتیب عبارات «نمایندگان خبرگان رهبری»، «رئیس دیوان محاسبات کشور و معاونین وی، دادستان دیوان محاسبات»، «و معاونین وی» پس از عبارت «رئیس سازمان بازرسی کل کشور، دبیر هیأت دولت، رؤسای دفاتر سران سه قوه» و «رؤسای

دانشگاههای (دولتی، غیردولتی)» اضافه گردید.

[۴۵] - به موجب مصوبه شماره ۱۹۰۱/۲۲۸۳۸ مورخ ۱۳۸۳/۳/۱۹ شورای عالی اداری نام بنیاد شهید و امور ایثارگران تغییر یافت

[۴۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ عبارت «دوماه» حذف گردید

[۴۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «شهرداران و معاونین آنان» اضافه گردید.

[۴۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ عبارت «دوماه» حذف گردید.

[۴۹]، [۵۰] و [۵۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به ترتیب: حرف (و) بعد از عبارت «شهرداران» تبدیل به «،» گردید و واژه «شهرداری» و عبارت «همچنین دهیاران و شاغلین در دهیاری» اضافه گردید.

[۵۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ عبارت «دوماه» حذف گردید.

[۵۳] - به موجب قانون استفساریه مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۲۵ عضویت همزمان در شوراهای اسلامی با تصدی مناصب اداری مذکور در ماده فوق منافات دارد.

[۵۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ بند فوق الحاق گردید.

[۵۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «تأپایان همان دوره» جایگزین متن زیرگردید: «به مدت چهارسال»

[۵۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۳۱ - در صورتی که هر یک از شوراهای به علت فوت، استعفاء یا سلب عضویت اعضاء اصلی و علی البدل فاقد حد نصاب لازم برای تشکیل جلسه گردد و بیش از هجده ماه به پایان دوره مانده باشد وزارت کشور موظف است حداکثر ظرف دو ماه انتخابات میان دوره‌ای جهت تکمیل تعداد اعضاء اصلی و علی البدل و ادامه فعالیت آن را برگزار نماید.

پیش از این به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ مدت «شش ماه» به «هجده ماه» تغییر یافته بود.

[۵۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «پس از تأیید هیأت نظارت» اضافه گردید.

[۵۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق و تبصره (۱) آن جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۳۲ - به منظور برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر و شهرک، هیأت اجرائی شهرستان، به ریاست فرماندار و عضویت رئیس اداره ثبت احوال، رئیس اداره آموزش و پرورش و هفت نفر از معتمدان محدوده شهرستان تشکیل می شود.

تبصره - برای تعیین هفت نفر معتمدان هیأت اجرائی، فرماندار ۲۵ نفر از معتمدان اقصای مختلف مردم از کلیه شهرها و شهرکهای محدوده شهرستان را انتخاب و پس از تأیید هیأت نظارت شهرستان، از آنان دعوت به عمل می آورد.

[۵۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ تبصره فوق الحاق گردید.

[۶۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «پس از تأیید هیأت نظارت» اضافه گردید.

[۶۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق و تبصره (۱) آن جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۳۳ - برای برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی روستا، هیأت اجرائی بخش به ریاست بخشدار و عضویت نمایندگان دستگاههای مذکور در ماده (۳۲) و مسؤول جهادسازندگی بخش و یا معاون مدیر جهادسازندگی شهرستان و شش نفر از معتمدان محدوده بخش تشکیل می شود.

تبصره - برای تعیین شش نفر از معتمدان هیأت اجرائی، بخشدار بیست و پنج نفر از معتمدان اقصای مختلف مردم از روستاهای محدوده بخش را انتخاب و پس از تأیید هیأت نظارت بخش، از آنها دعوت به عمل می آورد.

[۶۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ تبصره فوق الحاق گردید.

[۶۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۳۴ - معتمدان منتخب موضوع مواد ۳۲ و ۳۳ به دعوت فرماندار و بخشدار (یا نماینده وی) ظرف دو روز پس از انتخاب تشکیل جلسه داده، پس از حضور دو سوم مدعوین (حداقل ۱۷ نفر) از بین خود به ترتیب هفت و شش نفر را به عنوان معتمدان اصلی و هفت و شش نفر را به عنوان معتمدان علی البدل هیأت اجرائی شهرستان و بخش با رأی مخفی و اکثریت نسبی آراء انتخاب می نمایند.

[۶۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۳۵ - فرماندار و بخشدار (یا نماینده وی) مکلف است به ترتیب هفت و شش نفر

معتمد اصلی را برای شرکت در جلسات هیأت اجرائی انتخابات دعوت نماید.

[۶۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ تبصره فوق جایگزین متن زیرگردید:

تبصره ۳ - در صورتی که با دعوت از اعضاء علی‌البدل، اکثریت حاصل نگردد، اعضاء اداری هیأت اجرائی بقیه معتمدان (به ترتیب ۱۱ و ۱۳ نفر) را دعوت نموده تا کسری اعضاء را از میان خود انتخاب نمایند.

[۶۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ عبارت «و بخشدار» اضافه گردید.

۶۷- پاورقی ندارد.

[۶۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ علامت «،» اضافه شد.

[۶۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ علامت «،» اضافه شد.

[۷۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۴۸- نظر هیأت‌های اجرائی بخش و شهرستان مبنی بر تأیید صلاحیت داوطلبان قطعی است و نظر هیأت‌های مذکور در خصوص رد صلاحیت داوطلبان حسب مورد با تأیید هیأت‌های نظارت معتبر است.

[۷۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «فرماندار یا بخشدار به عنوان رئیس» اضافه گردید.

[۷۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ عبارت «و شهرک» حذف گردید.

[۷۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ تبصره فوق الحاق گردید.

[۷۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به بعد از ماده (۶۳) منتقل شد.

[۷۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «رؤسای هیأت‌های اجرائی» جایگزین عبارت «مقامات وزارت کشور» گردید.

[۷۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید و به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ بعد از ماده (۶۳) قرار گرفت: ماده ۵۹- اقدامات هیأت نظارت شهرستان و هیأت نظارت استان نافه اختیارات

هیأت مرکزی نظارت نبوده و تصمیم هیأت مرکزی نظارت قطعی و لازم‌الاجراء است.

[۷۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «یا پلمپ» اضافه شد.

[۷۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «و- سایر مقررات انتخابات» به عنوان یک بخش به ذیل فصل دوم اضافه گردید.

[۷۹] و [۸۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ مواد فوق از فصل پنجم به این قسمت منتقل و به ترتیب به عنوان مواد (۶۷ مکرر ۱) و (۶۷ مکرر ۲) شماره آنها تغییر یافت.

[۸۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ این ماده از فصل پنجم به این قسمت منتقل و شماره آن به (۶۷ مکرر ۳) تغییر یافت و واژه «استانی» اضافه گردید.

[۸۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «آگاه‌سازی» جایگزین عبارت «آگاه نمودن» گردید.

[۸۳] و [۸۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ مواد فوق به این قسمت منتقل و شماره آنها به ترتیب به (۶۷ مکرر ۴) و (۶۷ مکرر ۵) تغییر یافت.

[۸۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ عبارت «و اختیارات» اضافه گردید.

[۸۶] - به موجب ماده واحده قانون تغییر عنوان اعضاء شوراهای اسلامی روستایی که به شهر تبدیل شده‌اند (مصوب ۱۳۷۸/۵/۱۷):
«نام اعضاء شورای اسلامی روستایی که بعد از انتخابات به شهر مبدل شده‌اند و می‌شوند به اعضاء شورای اسلامی شهر مبدل و وظیفه شورای اسلامی شهر را دأراء هستند.»

[۸۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «و پیگیری» اضافه گردید.

[۸۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «مصوبات» جایگزین عبارت «تصمیم‌های» گردید.

[۸۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق جایگزین متن زیرگردید:
ب - بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسائیهای موجود در روستا و تهیه طرحها و پیشنهادهای اصلاحی و عملی در این زمینه‌ها و ارائه آن به مقامات مسؤؤل ذی‌ربط

[۹۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق جایگزین متن زیرگردید:
ج- جلب مشارکت و خودیاری مردم و همکاری با مسؤولین اجرائی وزارتخانه‌ها و سازمانهایی که در ارتباط با روستا فعالیت می‌کنند و ایجاد تسهیلات لازم جهت پیشبرد امور آنها.

[۹۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق جایگزین متن زیر گردید:
ط- ایجاد زمینه مناسب جهت اجراء مقررات بهداشتی و حفظ نظافت و تأمین بهداشت محیط.

[۹۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «حسب درخواست بخشدار» اضافه گردید.

[۹۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق جایگزین متن زیر گردید:
ل - جلب مشارکت و همکاری عمومی در انجام امور فرهنگی و دینی

[۹۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بندهای فوق الحاق گردید.

[۹۵]، [۹۶]، [۹۷] و [۹۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بندهای فوق الحاق گردید.
[۹۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق الحاق گردید.

[۱۰۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیرگردید:

- ماده ۶۹ - وظایف دهیار به شرح زیر می‌باشد:
- ۱ - اجراء تمامی مصوبات شورای اسلامی روستا.
 - ۲ - همکاری با نیروهای انتظامی و ارسال گزارش پیرامون وقوع جرائم و مقررات خدمت وظیفه عمومی و حفظ نظم عمومی و سعی در حل اختلافات محلی.
 - ۳ - اعلام فرامین و قوانین دولتی.
 - ۴ - مراقبت و حفظ و نگهداری تأسیسات عمومی و عمرانی و اموال و دارایی‌های روستا.
 - ۵ - همکاری با سازمانها و نهادهای دولتی و ایجاد تسهیلات لازم در جهت ایفای وظایف آنان.
 - ۶ - مراقبت در اجراء مقررات بهداشتی و حفظ نظافت و ایجاد زمینه مناسب برای تأمین بهداشت محیط.
 - ۷ - همکاری مؤثر با سازمان ثبت احوال در جهت ثبت موالید و متوفیات.

۸ - همکاری مؤثر با مسؤولین ذی ربط در جهت حفظ و نگهداری منابع طبیعی واقع در محدوده و حریم روستا.

[۱۰۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ بند فوق الحاق گردید.

[۱۰۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «بخش از قبیل توسعه» حذف گردید.

[۱۰۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۷۰ - وظایف و اختیارات شورای اسلامی بخش به شرح زیر است:
الف - بررسی و آگاهی از مشکلات و کمبودهای اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی و سایر امور رفاهی بخش و ارائه طرحها و پیشنهادهای اصلاحی به مسؤولین اجرائی منطقه.

ب - همکاری با مسؤولین اجرائی به منظور پیشبرد کارها و برنامه‌های عمرانی منطقه از قبیل ایجاد و مرمت راه‌های اصلی و فرعی بخش، برق‌رسانی، لوله‌کشی آب آشامیدنی، کانال‌کشی آب زراعی، قنوات، لایروبی نهرها، تعمیر مساجد، زیارتگاهها، حسینیه‌ها و تکایا و امور مربوط به حفظ و عمران مزارع، باغها، مراتع و جنگلها با هماهنگی مسؤولین ذی ربط منطقه و سازمانهای مملکتی.

ج - همکاری با مسؤولین اجرائی کشور و منطقه و شوراهای اسلامی روستایی جهت انجام خدمات عمومی، انتخابات سراسری و محلی، سرشماری‌های جمعیتی، زراعی، دامی، صنعتی و مانند اینها.

د - همکاری با مسؤولین امر برای تهیه و تنظیم شناسنامه بخش از طریق جمع‌آوری اطلاعات و آمار لازم بر اساس مشخصات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و منابع طبیعی منطقه.

ه - ایجاد هماهنگی لازم بین شوراهای اسلامی روستایی واقع در بخش.

و - نظارت بر طرحهای عمرانی منطقه و حفظ و نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات عمومی و عمرانی، مزارع و مراتع و جنگل‌های خارج از حیطه روستاهای موجود در بخش.

ز - نظارت بر شوراهای روستایی به منظور رعایت وظایف قانونی.

ح - حکمیت در اختلافات میان دو یا چند روستا یا شوراهای اسلامی روستایی واقع در بخش با یکدیگر در مواردی که قابل پیگیری قضایی نیست.

ط - پی‌گیری موارد تجاوز به حقوق عمومی در مواردی که شاکی ندارد از طریق مقامات ذی صلاح.

ی - رسیدگی به امور عمومی بخش یا اموری که خارج از حیطه اختیارات و وظایف شوراهای اسلامی روستا است.

ک - رسیدگی و پیش‌گیری مشکلات اهالی مزارع مستقل و آبادی‌های زیر بیست خانوار که فاقد شورای اسلامی روستا می‌باشند.

ل - جلب خودیاری اهالی روستاها جهت تأمین هزینه‌های مربوط به شوراه و اداره دهیاری‌ها.

م - همکاری با نیروهای انتظامی جهت برقراری امنیت و نظم عمومی.

[۱۰۴] و [۱۰۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ بندهای فوق الحاق گردید.

[۱۰۶] - به موجب استفساریه مصوب ۱۳۸۲/۳/۶:

منظور مقنن از تبصره (۱) بند (۱) ماده (۷۱) قانون مذکور این است که شوراهای اسلامی کشور در هر دوره باید پس از رسمیت یافتن اعم از این که دوره چهارساله شهردار قبلی پایان یافته باشد یا خیر نسبت به انتخاب شهردار اقدام نمایند.

[۱۰۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۷ تبصره فوق جایگزین متن زیرگردید:

تبصره ۲- شهردار نمی‌تواند همزمان عضو شورای شهر باشد.

[۱۰۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۸/۴ متن داخل علامت «» اضافه گردید.

[۱۰۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «گردشگری و» اضافه گردید.

[۱۱۰] و [۱۰۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «با رعایت مقررات مربوط» اضافه گردید.

[۱۱۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «وسائط» جایگزین واژه «وسایل» شد.

[۱۱۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «با رعایت مقررات قانونی مربوط» اضافه شد.

[۱۱۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره فوق که قبلاً به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ الحاق گردیده بود به تبصره (۱) اصلاح گردید.

[۱۱۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره فوق الحاق گردید.

[۱۱۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق الحاق گردید.

[۱۱۷] و [۱۱۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بندهای فوق الحاق

گردید.

[۱۱۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ بند فوق با دوتبصره الحاق و سپس به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ دوتبصره زیر حذف گردید: تبصره ۱ - در کلیه قوانین و مقرراتی که انجمن شهر عهده دار وظایفی بوده است، شورای اسلامی شهر با رعایت مقررات این قانون بعد از یک سال از تاریخ تصویب جانشین انجمن شهر خواهد بود.

تبصره ۲ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظف اند در طول مدت یک سال مذکور در تبصره فوق با بررسی قوانین و مقررات مربوط به خود هر کجا نامی از انجمن شهر سابق آمده و وظایفی را به آن محول نموده است جهت اصلاح این گونه موارد لایحه اصلاحی به مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

[۱۲۰] - این ماده به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به عنوان ماده (۸۲ مکرر ۳) به فصل چهارم، ترتیب رسیدگی به تخلفات منتقل گردید.

[۱۲۱] - به موجب قانون ۱۳۸۶/۸/۲۷ ماده فوق به عنوان بند (۹) به ذیل ماده (۷۸ مکرر ۲) منتقل گردید.

[۱۲۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۷۶ - به استثناء مواردی که مربوط به شهرداری می باشد وظایف شورای اسلامی شهرک همانند وظایف شورای اسلامی شهر خواهد بود.

[۱۲۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «و دهستان» حذف گردید.

[۱۲۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «می توانند» به واژه «می توانند» اصلاح شد.

[۱۲۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «وروستا» حذف گردید.

[۱۲۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «نمایند» به واژه «نماید» اصلاح گردید.

[۱۲۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ علامت «،» اضافه گردید.

[۱۲۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «وشوراهای شهر در

شهرستان به استثناء شورای شهر مرکز استان» اضافه گردید.

[۱۲۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۶/۷ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۷۸- شوراهای اسلامی شهر و بخش و روستا موظفند یک نسخه از کلیه مصوبات خود را حسب مورد جهت اطلاع به فرماندار، بخشدار حوزه انتخابیه خود و سازمانهای مربوط ارسال نمایند.

[۱۳۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره ذیل بند فوق به شرح زیر حذف گردید:

تبصره - سه نفر از اعضاء شورای استان به انتخاب آن شورا در جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان شرکت می نمایند.

[۱۳۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق با شش بند الحاق گردید.

[۱۳۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ بندهای (۷)، (۸) و (۹) و تبصره ذیل آن الحاق گردید.

[۱۳۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ بند فوق جایگزین متن زیر گردید:

۷ - برنامه ریزی به منظور آموزش و آشنایی اعضاء شوراهای با وظایف خویش از طریق برگزاری دوره های کوتاه مدت کاربردی در قالب امکانات موجود کشور.

[۱۳۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق با هشت بند الحاق گردید.

[۱۳۵] - بند فوق که به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ به عنوان ماده (۷۵) جایگزین متن زیر گردیده بود به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به عنوان بند (۹) به ذیل ماده بالا اضافه گردید:

ماده ۷۵- کلیه اموال منقول و غیرمنقول در اختیار شورای اسلامی شهر متعلق به شهرداری مربوطه است و نیازهای مالی و تدارکاتی شورا از طریق بودجه شهرداری همان شهر تامین می گردد.

[۱۳۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «حداکثر یک سال پس از تشکیل» حذف گردید.

[۱۳۷] - بند فوق پیش از این به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ به عنوان

ماده (۷۸ مکرر ۳) الحاق و سپس به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به عنوان بند (۱۰) ذیل ماده فوق قرار گرفت.

[۱۳۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عدد (دو) به عدد (یک) تغییر یافت.

[۱۳۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عدد (یک) به عدد (دو) تغییر یافت.

[۱۴۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عدد عبارت «از اعضاء شورای استان» افزوده گردید.

[۱۴۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره ذیل ماده فوق به عنوان تبصره (۱) اصلاح گردید.

[۱۴۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق با یک تبصره جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۷۹ - به منظور رسیدگی به شکایات مبنی بر تخلفات و اعتراضات شوراها هیأت‌هایی به نام هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به ترتیب زیر تشکیل می‌شود:

الف - هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به عضویت یکی از معاونین رئیس جمهور، معاون سیاسی و اجتماعی وزارت کشور، یکی از معاونین رئیس قوه قضاییه به انتخاب رئیس این قوه، یکی از معاونین دادستان کل به انتخاب دادستان کل، ۳ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی (دو نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور و یک نفر از اعضای کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی).

ب - هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان به عضویت استاندار، عالی‌ترین مقام قضایی استان، دو نفر به انتخاب هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات و یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر مرکز استان به انتخاب شورا.

تبصره ۱ - در صورتی که موضوع مورد رسیدگی مربوط به شورای شهر مرکز استان باشد، نماینده شورای شهر دیگری که از حیث جمعیت بزرگترین شهر استان محسوب می‌شود عضویت خواهد داشت.

تبصره ۲ - هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان در صورت نیاز و با تأیید هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات می‌تواند نسبت به تشکیل هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شهرستان مرکب از سه نفر به انتخاب هیأت استان اقدام نماید.

تبصره ۳ - دبیرخانه هیأت مرکزی در وزارت کشور می‌باشد و معاون سیاسی و اجتماعی وزیر کشور به عنوان دبیر هیأت خواهد بود.

هیأت در اولین جلسه یک رئیس و یک نایب رئیس از بین خود انتخاب خواهد

نمود.

[۱۴۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره فوق الحاق گردید.

[۱۴۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عدد «پانزده» به عدد «بیست» تغییر یافت.

[۱۴۵] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره فوق به عنوان تبصره یک اصلاح گردید.

[۱۴۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۸۰ - در صورتی که مصوبات شوراهای مغایر با وظایف و اختیارات قانونی آنها و مغایر قوانین عمومی کشور باشد مسؤولان اجرائی مربوطه می‌توانند با ذکر مورد و به طور مستدل حداکثر ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ مصوبه اعتراض خود را به اطلاع شورا رسانده و درخواست تجدید نظر نمایند. شورا موظف است یک هفته از تاریخ وصول اعتراض تشکیل جلسه دهد و به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. در صورتی که شورا در بررسی مجدد از رأی قبلی خود نسبت به مصوبه مورد اختلاف عدول ننماید موضوع به هیأت حل اختلاف استان ارجاع می‌شود. هیأت مزبور مکلف است ظرف ۱۵ روز به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. نظریه این هیأت در صورتی که در جهت لغو مصوبات شورای شهرها باشد در صورت تأیید هیأت مرکزی حل اختلاف قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود.

[۱۴۷] و [۱۴۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ تبصره‌های فوق الحاق گردید.

[۱۴۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی» اضافه گردید.

[۱۵۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ ماده فوق جایگزین متن زیر گردید:

ماده ۸۲ - چنانچه هر یک از اعضاء شوراهای موضوع این قانون شرایط عضویت را از دست داده و یا در انجام وظایف قانونی خود مرتکب قصور یا تقصیر شود یا اقدامی که موجب توقف یا اخلال در انجام وظایف شوراهای گردد یا عملی خلاف شؤون اعضاء شورا انجام دهد به شرح زیر به صورت موقت یا برای مدت باقیمانده دوره شورا، سلب عضویت می‌گردد:

ماده فوق قبلاً به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ همراه با دو بند و دو تبصره جایگزین متن زیر گردیده بود:

ماده ۸۲ - سلب عضویت در مورد اعضاء شوراهای روستا و بخش و شهرک، با تصویب هیأت حل اختلاف استان و در مورد شورای شهرها بایشنهادهای هیأت حل اختلاف استان و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی خواهد بود.
فرد یا افرادی که سلب عضویت می‌گردند می‌توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند. دادگاه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی آن قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود.

[۱۵۱] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ ماده فوق جایگزین متن زیر که جزئی از ماده (۸۲) مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ می‌باشد گردید:

۱ - در مورد اعضاء شوراهای روستا و بخش به پیشنهاد شورای شهرستان و یافرماندار و در مورد شورای شهر و شهرستان به پیشنهاد شورای استان و یا استاندار و تصویب شورای حل اختلاف استان.

۲ - در مورد اعضاء شورای استان به پیشنهاد شورای عالی استانها و یا استاندار و در مورد شورای عالی استانها به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی.

تبصره ۱ - سلب عضویت اعضاء شورای مافوق موجب سلب عضویت از شورای مادون نمی‌گردد مگر به تشخیص هیأت حل اختلاف ذی‌ربط.

تبصره ۲ - فرد یا افرادی که سلب عضویت می‌گردند می‌توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند. دادگاه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی آن قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود.

[۱۵۲] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ شماره ماده فوق از «مکررا» به «مکرر۲» تغییر یافت.

[۱۵۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ ماده فوق الحاق گردید.

[۱۵۴] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «در غیراین صورت ضمن لغو قرارداد و سلب عضویت دائم از شورا، پرونده به مراجع ذی صلاح ارسال می‌گردد.» به تبصره فوق اضافه گردید.

[۱۵۵] - این ماده با دوتبصره که به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ جایگزین ماده زیرگردیده بود؛

ماده ۷۴ - شورای شهر و یا هریک از اعضاء حق ندارند در نصب و عزل کارکنان شهرداری مداخله کنند و یا به آنها دستور بدهند.

به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به عنوان ماده ۸۲ مکرر۳ به این فصل منتقل گردید.

[۱۵۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «در صورت ارتکاب

نسبت به بررسی آن در هیأت حل اختلاف استان اقدام خواهد شد» به تبصره فوق اضافه گردید.

[۱۵۷] - این ماده به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ به شرح فوق الحاق و به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ شماره آن از «مکرر۳» به «مکرر۴» اصلاح گردید.

[۱۵۸] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «روستا و» اضافه گردید.

[۱۵۹] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ عبارت «و شهرک» حذف گردید.

[۱۶۰] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ عبارت «وبخش» حذف گردید.

[۱۶۱] - به موجب قانون مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ متن فوق جایگزین ماده (۹۲) سابق گردید و ماده اخیر به عنوان ماده (۹۶) به انتهای قانون منتقل گردید.

[۱۶۲] - شماره ماده فوق که به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ به عنوان ماده (۷۸ مکرر۴) الحاق گردیده بود به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به ماده (۹۳) اصلاح گردید و ماده (۹۳ سابق) با متن زیر حذف گردید:
ماده ۹۳- کلیه وجوه و سپرده‌های انجمن‌های منحل‌ده و شهرستان نزد بانکها و نیز اموال منقول و غیر منقول آنها حسب مورد در اختیار شوراهای اسلامی روستا و شهر قرار می‌گیرد تا در جهت عمران و آبادی و مصالح مردم همان محل صرف گردد.

[۱۶۳] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ واژه «عضو» اضافه گردید.

[۱۶۴] - شماره ماده فوق که به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ به عنوان ماده (۷۸ مکرر۵) الحاق گردیده بود به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به ماده (۹۴) و ماده (۹۴ سابق) به ماده (۹۷) اصلاح گردید.

[۱۶۵] - شماره ماده فوق که به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ به عنوان ماده (۷۸ مکرر۶) الحاق گردیده بود به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ به ماده (۹۵) و ماده (۹۵ سابق) به ماده (۹۸) اصلاح گردید.

[۱۶۶] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ شماره ماده فوق از ماده (۹۲) به ماده (۹۶) تغییر یافت.

[۱۶۷] - به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ شماره ماده فوق از ماده (۹۴)

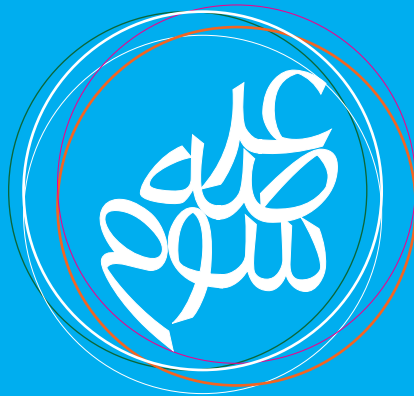
به ماده (۹۷) تغییر یافت.

[۱۶۸] - ماده فوق به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ الحاق و به موجب قانون اصلاحی مصوب ۱۳۸۶/۸/۲۷ شماره آن از (۹۵) به (۹۸) تغییر یافت.

سازمان غیر دولتی و ناسودبر «عرصه سوم» در سال ۱۳۸۹ / ۲۰۱۰ در آمستردام (هلند) بنیان نهاده شد و به ثبت رسید. این سازمان به کوشش گروهی از کنش‌گران مدنی و شخصیت‌های علمی ایرانی و غیر ایرانی در هلند با اهداف زیر شکل گرفته است:

- ترویج و گسترش اندیشه‌های مدنی، صلح‌آمیز، دموکراسی و حقوق بشر
- ظرفیت‌سازی سازمان‌ها، کنشگران جامعه مدنی و مدافعان حقوق بشر
- ترویج و گسترش اخلاق مدنی و فرهنگ کارهای داوطلبانه
- آسان‌سازی دسترسی، گردش و مبادله آزاد اطلاعات
- و ایجاد فضایی مناسب برای تبادل نظر، گفت‌وگو بین کنش‌گران جامعه مدنی و دیگر گروه‌های اجتماعی

از دیدگاه پایه‌گذاران «عرصه سوم»، جامعه مدنی کانون مقاومت، تهدید قدرت سیاسی و عرصه قدرت‌یابی شهروندان است. جامعه مدنی مرکز بروز خلاقیت‌ها، ابتکارات تازه اجتماعی و مدرسه آموزش و تمرین دموکراسی، تساهل، مدارا، شهامت و اخلاق مدنی است. جامعه مدنی همچنین کانون تولید، انباشت سرمایه اجتماعی و عرصه آزادی، رهایی و برابری است.

www.darsahn.org

[Minahassastraat 1
1092 RS, Amsterdam
The Netherlands]

[www.arsehsevom.net
contact@arsehsevom.net
press@arsehsevom.net]